DECIZII

DECIZIA (UE) 2017/365 A COMISIEI

din 4 iulie 2016

privind ajutorul de stat SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP) pus în aplicare de Spania pentru Valencia Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva, Hércules Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva și Elche Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva

[notificată cu numărul C(2016) 4060]

(Numai textul în limba spaniolă este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

având în vedere decizia prin care Comisia a decis să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene cu privire la ajutorul SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP) ([1]),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate anterior și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

1. PROCEDURĂ

(1) Relatările din presă și informațiile transmise de cetățeni în perioada 2012-2013 au atras atenția Comisiei cu privire la presupusul ajutor de stat acordat de guvernul regional din Valencia („Generalitat Valenciana") sub formă de garanții pentru împrumuturi în beneficiul a trei cluburi de fotbal din Valencia: *Valencia Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva* („Valencia CF"), *Hércules Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva* („Hercules CF") și *Elche Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva* („Elche CF"). Conform acestor relatări, garanția acordată în favoarea Valencia CF a fost ulterior majorată cel puțin de două ori, pentru a acoperi întârzierile la plata creanțelor, a dobânzilor și a costurilor. Spania a fost invitată să prezinte observații cu privire la aceste relatări la 8 aprilie 2013. Spania a transmis informații Comisiei la 27 mai și la 3 iunie 2013.

(2) Prin scrisoarea din 18 decembrie 2013, Comisia a informat Spania că a decis să inițieze procedura prevăzută la artilul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE") cu privire la ajutor („decizia de inițiere a procedurii"). Spania a prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii prin scrisoarea din 10 februarie 2014.

(3) Comisia a solicitat informații Spaniei prin scrisoarea din 1 august 2014, la care a primit răspuns la 30 septembrie și la 13 octombrie 2014. Comisia a solicitat Spaniei informații suplimentare prin scrisoarea din 23 ianuarie 2015, la care a primit răspuns la 27 aprilie 2015.

(4) *Instituto Valenciano de Finanzas* („IVF"), instituția financiară din cadrul Generalitat Valenciana, a prezentat observații la 3 noiembrie și 15 decembrie 2014, precum și la 20 februarie, 25 februarie, 31 martie și 18 mai 2015. IVF a transmis informații suplimentare prin e-mailurile din 3, 5, 13, 19, 20, 26 și 30 noiembrie 2015, 1, 11, 14, 15, 16, 17 și 18 decembrie 2015, precum și din 4 și 13 mai 2016.

([1]) JO C 69, 7.3.2014, p. 99.

(5) Decizia de inițiere a procedurii a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ([2]) la 7 martie 2014. Comisia a invitat părțile interesate să prezinte observații cu privire la măsurile în cauză. Comisia a primit observații din partea a trei părți interesate: *Liga Nacional de Fútbol Profesional* la 7 aprilie 2014; Valencia CF la 7 aprilie, 16 iunie, 30 octombrie și 15 decembrie 2014 și la 12 mai 2015; și *Fundación Valencia Club de Fútbol* („Fundación Valencia") la 19 mai 2015. Comisia a transmis aceste observații Spaniei, căreia i s-a oferit posibilitatea de a reacționa; observațiile acesteia au fost primite prin scrisorile din 30 septembrie și 13 octombrie 2014 și din 3 iulie 2015. Valencia CF a prezentat clarificări suplimentare la 14 decembrie 2015 și la 26 ianuarie 2016. La 29 ianuarie 2015 a fost organizată o reuniune la Bruxelles, cu participarea serviciilor Comisiei, a autorităților spaniole, a reprezentanților IVF și a reprezentanților Valencia CF.

2. **DESCRIEREA MĂSURILOR ȘI A BENEFICIARILOR**

2.1. **Măsura 1: garanția de stat din 2009 acordată pentru Valencia CF**

(6) La 5 noiembrie 2009, IVF a oferit o garanție pentru un împrumut bancar în valoare de 75 de milioane EUR acordat de Bancaja (în prezent, Bankia) pentru Fundación Valencia. IVF este o instituție financiară publică aflată sub controlul Generalitat Valenciana, iar reprezentanții acestuia din urmă fac parte, de asemenea, din Consiliul general și Comitetul de investiții ale IVF.

(7) Scopul expres al împrumutului, astfel cum este indicat în decizia de acordare a garanției de către IVF pentru Fundación Valencia, a fost acela de a finanța achiziționarea de acțiuni ale Valencia CF de către Fundación Valencia, în contextul deciziei Valencia CF de a efectua o majorare a capitalului în valoare de 92,4 milioane EUR pentru emiterea a 1 922 250 de acțiuni noi (numărul total de acțiuni ajungând la 2 114 475). Noile acțiuni au fost subscrise la aceeași valoare ca acțiunile existente, și anume la o valoare nominală de 48,08 EUR pe acțiune. Prin intermediul acestui împrumut, Fundación Valencia a achiziționat 70,6 % din totalul acțiunilor Valencia CF la prețul de 48,08 EUR pe acțiune menționat mai sus. Alte participații la aceeași majorare a capitalului au atins suma de 18,8 milioane EUR. Ulterior, dintre aceste acțiuni, 52 212 acțiuni au fost vândute la prețul de 56,50 EUR pe acțiune în exercițiul financiar 2010-2011, 878 de acțiuni au fost vândute la prețul de 57,00 EUR pe acțiune în exercițiul financiar 20112012, și 1 481 368 de acțiuni au fost vândute la prețul de 67,50 EUR pe acțiune în exercițiul financiar 2013-2014.

(8) Garanția acordată de IVF a acoperit în integralitate principalul împrumutului, plus dobânzile și costurile operațiunii garantate. Au existat o primă de garanție anuală de 0,5 % pentru IVF și un comision unic de angajament de 1 % ([3]), care urmau să fie plătite de Fundación Valencia. Drept contragaranție, IVF a primit o garanție de rangul doi de la Bankia pentru acțiunile Valencia CF deținute de Fundación Valencia. Durata împrumutului subiacent a fost de șase ani, în cadrul căreia a existat o perioadă de grație (pentru plata capitalului împrumutului) de patru ani. Rata dobânzii pentru împrumutul subiacent a fost egală cu: (a) 6 % până la 26 august 2010 (primul an al împrumutului); și (b) începând cu 26 august 2010, rata Euribor pe un an majorată cu o marjă de 3,5 % cu o rată minimă de 6 %. Calendarul de plată convenit pentru capitalul împrumutului a prevăzut rambursări anuale ale dobânzilor începând cu luna august 2010, iar, în ceea ce privește capitalul împrumutului, s-a convenit să se ramburseze 37,5 milioane EUR la 26 august 2014 și 37,5 milioane EUR la 26 august 2015. S-a prevăzut ca rambursarea capitalului împrumutului și a dobânzilor să fie finanțată cu veniturile obținute din vânzarea acțiunilor pe care Fundación Valencia le-a cumpărat în cadrul Valencia CF.

2.2. **Măsura 2: garanția de stat din 2010 acordată pentru Hercules CF**

(9) La 26 iulie 2010, IVF a oferit o garanție pentru un împrumut bancar în valoare de 18 milioane EUR acordat de Caja de Ahorros del Mediterráneo pentru Fundación Hercules. Scopul expres al împrumutului, astfel cum este indicat în decizia de acordare a garanției de către IVF pentru Fundación Hercules, a fost acela de a finanța achiziționarea de acțiuni ale Hercules CF de către Fundación Hercules, în contextul deciziei Hercules CF de a majora capitalul prin injecții de capital. Garanția acoperea în integralitate principalul împrumutului, plus dobânzile și costurile operațiunii garantate. A existat o primă de garanție anuală de 1 % pentru IVF, care urma să fie plătită de Fundación Hercules. Drept contragaranție, IVF a primit o garanție pentru acțiunile Hercules CF deținute de Fundación Hercules; în mod provizoriu, până la garantarea acțiunilor, IVF a primit o garanție de la proprietarul stadionului José Rico Pérez, Aligestión Integral SA, și o garanție pentru acțiunile Hercules CF deținute de Aligestión Integral SA. Durata împrumutului subiacent a fost de cinci ani. Rata dobânzii pentru împrumutul

([2]) A se vedea nota de subsol 1.
([3]) O taxă aplicată de creditor debitorului pentru o linie de credit neutilizată sau un împrumut neplătit.

subiacent a fost egală cu: (a) rata fixă de 4 % în primele 36 de luni; și (b) rata Euribor pe un an majorată cu o marjă de 2 % în ultimele 24 de luni. A existat, de asemenea, un comision de angajament de 0,5 %. S-a prevăzut ca rambursarea împrumutului garantat (capital și dobânzi) să aibă loc prin vânzarea acțiunilor Hercules CF cumpărate.

(10) După acordarea garanției de stat de către IVF, Fundación Hercules nu a rambursat împrumutul subiacent. Drept urmare, la 24 ianuarie 2012, IVF, care a trebuit să își îndeplinească obligațiile legale în calitate de garant, a rambursat suma de 18,4 milioane EUR băncii creditoare, a înlocuit-o pe acestea din urmă în calitate de creditor al împrumutului în cauză și, ulterior, a inițiat proceduri judiciare împotriva Fundación Hercules CF pentru a recupera suma menționată mai sus.

2.3. **Măsura 3: garanțiile de stat din 2011 acordate pentru Elche CF**

(11) La 17 februarie 2011, IVF a oferit două garanții pentru două împrumuturi bancare în valoare totală de 14 milioane EUR acordate de Caja de Ahorros del Mediterráneo (9 milioane EUR) și de Banco de Valencia (5 milioane EUR) pentru Fundación Elche. Scopul expres al celor două împrumuturi, astfel cum este indicat în deciziile de acordare a garanțiilor de către IVF pentru Fundación Elche, a fost acela de a finanța achiziționarea de acțiuni ale Elche CF de către Fundación Elche, în contextul deciziei Elche CF de majorare a capitalului printr-o injecție de capital. Garanțiile au acoperit în integralitate principalul împrumutului, plus dobânzile și costurile operațiunii garantate. A existat o primă de garanție anuală de 1 % pentru IVF, care urma să fie plătită de Fundación Elche. Drept contragaranție, IVF a primit o garanție pentru acțiunile Elche CF deținute de Fundación Elche. Durata împrumutului subiacent a fost de cinci ani. Rata dobânzii împrumutului subiacent a fost egală cu rata Euribor pe un an + marja de 3,5 %. A existat, de asemenea, un comision de angajament de 0,5 %. S-a prevăzut ca rambursarea împrumutului garantat (capital și dobânzi) să aibă loc prin vânzarea acțiunilor Elche CF cumpărate.

2.4. **Măsura 4: majorările din 2010 și 2013 ale garanției de stat din 2009 acordate pentru Valencia CF**

(12) La 10 noiembrie 2010, IVF a majorat garanția acordată Fundación Valencia cu 6 milioane EUR. Scopul majorării garanției a fost acela de a acoperi o majorare cu 6 milioane EUR a împrumutului existent acordat de Bankia, care viza întârzierile la plata creanțelor, a dobânzilor și a costurilor, rezultate în urma nerespectării obligațiilor de plată a dobânzilor din 26 august 2010 aferente împrumutului garantat. Ca urmare a acestei majorări, calendarul inițial de plată a creanțelor aferente împrumutului subiacent (a se vedea considerentul 7 de mai sus) a fost modificat, stabilindu-se rambursări în valoare de 40,5 milioane EUR la 26 august 2014 și de 40,5 milioane EUR la 26 august 2015. Rata dobânzii împrumutului s-a menținut la aceeași valoare.

(13) În conformitate cu informațiile prezentate de autoritățile spaniole și de Valencia CF în cursul procedurii oficiale de investigare, în februarie 2013, IVF a plătit 4,9 milioane EUR pentru a acoperi invocarea parțială de către Bankia a garanției de stat din cauza neachitării tranșei de dobânzi la 26 august 2012. Pe baza informațiilor disponibile la momentul respectiv, Comisia a inițiat procedura oficială de investigare în decembrie 2013 având convingerea că IVF și-a majorat garanția existentă în februarie 2013 la fel cum a majorat garanția din 10 noiembrie 2010.

2.5. **Beneficiarii**

(14) Valencia CF este un club de fotbal profesionist spaniol cu sediul în Valencia, înființat în anul 1919. Acesta face parte din prima divizie spaniolă („La Liga") și este unul dintre cele mai mari cluburi de fotbal din Spania și din Europa. Valencia CF a câștigat șase titluri La Liga și șapte trofee Copa del Rey. În clasamentul La Liga din toate timpurile, clubul Valencia se situează pe poziția a treia, în urma cluburilor Real Madrid CF și FC Barcelona. De asemenea, clubul a ajuns în opt finale europene majore, câștigând cinci dintre acestea. Valencia CF a fost, de asemenea, membră a grupului G-14 format din cluburile de fotbal europene aflate pe primele poziții. În Spania, Valencia CF se plasează pe locul al treilea în ceea ce privește susținerea din partea suporterilor. De asemenea, este unul dintre cele mai mari cluburi din lume în ceea ce privește numărul de membri (suporteri plătitori înregistrați), cu peste 50 000 de titulari de abonamente și peste 20 000 de titulari de abonamente pe lista de așteptare, și joacă meciurile de acasă pe stadionul Mestalla care asigură locuri pentru 55 000 de spectatori.

(15) Tabelul 1 de mai jos include date privind performanța financiară a Valencia CF în perioada iunie 2007-iunie 2012.

Tabelul 1

Principalele date financiare ale Valencia CF pentru perioada iunie 2007-iunie 2012

(milioane EUR)

	7/2006-6/2007	7/2007-6/2008	7/2008-6/2009	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011	7/2011-6/2012
Cifra de afaceri	107,6	99,4	82,4	101,3	116,8	119,6
EBT	– 26,1	12,4	– 59,2	17,9	0,1	8,3
Marja EBT (raport)	– 0,24	0,12	– 0,72	0,18	0,00	0,07
Capital social	9,2	9,2	9,2	101,7	101,7	101,7
Capital propriu	– 26,3	5,9	– 33,3	57,3	55,4	57,6
Datorii/capital (raport)	– 11,1	73,5	– 16,5	8,0	6,9	6,6

Sursă: Rapoarte anuale și date de afaceri.

(16) Fundación Valencia este o fundație nonprofit al cărei obiectiv de bază este acela de „a menține, a transmite și a promova aspectele sportive, culturale și sociale ale Valencia Club de Fútbol și legătura dintre club și suporterii săi". Fundación Valencia a fost înființată în 1996 și a fost acționar al Valencia CF încă de la data respectivă. Activitățile Fundación Valencia sunt legate, printre altele, de promovarea fotbalului, gestionarea echipelor de tineret ale Valencia CF și promovarea fotbalului feminin și a celui amator. În urma injecției de capital în cauză (a se vedea considerentul 7 de mai sus), Fundación Valencia a achiziționat o participație de control în cadrul Valencia CF, și anume 72 % din acțiuni față de 1,6 % pe care aceasta le controla înainte de injecția de capital, și a devenit societatea-mamă a Valencia CF ([4]). De asemenea, toți membrii Consiliului de administrație al Valencia CF erau, de asemenea, membri ai Consiliului de administrație al Fundación Valencia.

(17) Tabelul 2 de mai jos conține datele financiare ale Fundación Valencia din perioada iunie 2008-iunie 2011.

Tabelul 2

Principalele date financiare ale Fundación Valencia, iunie 2008-iunie 2011

(milioane EUR)

	7/2007-6/2008	7/2008-6/2009	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011
Venituri brute	1,7	1,8	1,2	1,5
EBT	– 0,01	0,00	– 4,4	– 4,8
Total active	0,6	0,6	74,1	71,8
Capital propriu	0,03	0,03	– 4,4	– 9,9
Datorie	0,5	0,6	76,5	81,6

Sursă: Rapoartele anuale ale Fundación Valencia.

([4]) Raportul anual al Valencia CF din iunie 2012 indică faptul că Valencia CF face parte dintr-un grup de societăți a căror societate-mamă sau al căror holding este Fundación Valencia.

(18) Hercules CF este un club de fotbal profesionist spaniol, cu sediul în Alicante, în regiunea Valencia. Înființat în 1922, acesta joacă, în prezent, în divizia a treia spaniolă („*Segunda División B*") și joacă meciuri acasă pe stadionul José Rico Pérez care oferă locuri pentru 30 000 de spectatori. În momentul adoptării măsurii în curs de examinare (iulie 2010), Hercules CF tocmai se calificase în La Liga ca ocupant al locului al doilea în divizia secundă spaniolă („*Segunda División*") în sezonul 2009-2010. După cum au prezentat autoritățile spaniole, la 25 ianuarie 2012, Hercules CF a încheiat un acord cu majoritatea creditorilor săi privați, care intraseră în procedura de insolvență începând cu 5 iulie 2011 („*concurso de acreedores*"), acord ce includea o ajustare cu 50 % a creanțelor lor și o amânare cu șapte ani a plății creanțelor obișnuite, cu posibilitatea prelungirii cu doi ani în cazul pierderii statutului său profesional. Tabelul 3 de mai jos include datele privind performanța financiară a Hercules CF în perioada iunie 2008–iunie 2012.

Tabelul 3

Principalele date financiare ale Hercules CF din perioada iunie 2008-iunie 2012

(milioane EUR)

	7/2007-6/2008	7/2008-6/2009	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011	7/2011-6/2012
Cifra de afaceri	4,0	4,1	5,4	24,8	6,2
EBT	– 5,7	– 9,8	– 17,6	– 12,9	– 0,4
Marja EBT (raport)	– 1,4	– 2,4	– 3,3	– 0,5	– 0,1
Capital social	3,8	3,8	3,8	21,2	21,2
Capital propriu	– 22,6	– 29,6	– 29,4	– 39,0	– 36,6
Datorii/capital (raport)	– 1,1	– 1,0	– 1,6	– 1,3	– 1,4

Sursă: Rapoarte anuale și date de afaceri.

(19) *Fundación Hércules de Alicante* („Fundación Hercules") este o organizație care are misiunea de a promova bunăstarea socială și aspectele legate de Hercules CF, fără a fi implicată în activități economice. Cu injecția de capital în cauză (a se vedea considerentul 9 de mai sus), Fundación Hercules a achiziționat 81,96 % din acțiuni, deținând, prin urmare, o participație de control în cadrul Hercules CF, împreună cu acționarul clasat pe locul al doilea care deține 16,99 % din acțiuni (înainte de injecția de capital, Fundación Hercules nu deținea acțiuni). De asemenea, după cum se prevede în statutul și regulamentul intern al Fundación Hercules, membrii Consiliului de administrație al Hercules CF sunt, din punct de vedere juridic, membrii organului de conducere al Fundación Hercules („Patronato"). Tabelul 4 de mai jos conține datele financiare ale Fundación Hercules în perioada iunie 2009-iunie 2011.

Tabelul 4

Principalele date financiare ale Fundación Hercules din perioada iunie 2009-iunie 2011

(milioane EUR)

	7/2008-6/2009	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011
Venituri brute	0,6	0,4	0,4
EBT	0,0	0,0	0,0
Total active	0,06	0,12	17,58
Capital propriu	0,03	0,03	– 1,00
Datorie	0,03	0,09	18,58

Sursă: Rapoartele anuale ale Fundación Hercules.

(20) Elche CF este un club de fotbal profesionist spaniol cu sediul în Elche, provincia Alicante, din regiunea Valencia. Înființat în 1923, acesta joacă, în prezent, în a doua divizie din Spania și joacă meciuri acasă pe stadionul Manuel Martínez Valero care oferă locuri pentru 38 750 de spectatori. La momentul acordării măsurilor în cauză (februarie 2011), clubul juca în a doua divizie, iar ulterior acesta a jucat în La Liga în sezoanele 2013-2014 și 2014-2015. Tabelul 5 de mai jos include date privind performanța financiară a Elche CF în perioada iunie 2007-iunie 2011. După cum au prezentat autoritățile spaniole, Elche CF intrat în procedura de insolvență la 6 august 2015.

Tabelul 5

Principalele date financiare ale Elche CF din perioada iunie 2007-iunie 2011

(milioane EUR)

	7/2006-6/2007	7/2007-6/2008	7/2008-6/2009	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011
Cifra de afaceri	5,9	7,1	4,4	4,4	4,8
EBT	– 6,2	– 3,9	– 3,3	– 1,1	1,4
Marja EBT (raport)	– 1,1	– 0,5	– 0,8	– 0,3	0,3
Capital social	13,4	13,4	17,4	8,1	22,1
Capital propriu	16,0	12,1	– 10,2	– 10,2	4,3
Datorii/capital (raport)	1,9	2,7	– 2,7	– 2,7	4,6

Sursă: Rapoartele anuale ale Elche CF.

(21) *Fundación Elche Club de Fútbol* („Fundación Elche") este o organizație nonprofit din regiunea Valencia, care are drept misiune promovarea și dezvoltarea de activități sportive, fără a fi implicată în activități economice. Odată cu injecția de capital în cauză (a se vedea considerentul 10 de mai sus), Fundación Elche a achiziționat o participație de control de 63,45 % în calitate de acționar unic al Elche CF care deține peste 10 % din acțiuni (înainte de injecția de capital, aceasta nu deținea acțiuni). Totodată, majoritatea membrilor Consiliului de administrație al Elche CF au fost, de asemenea, membri ai Consiliului de administrație al Fundación Elche.

(22) Tabelul 6 de mai jos conține datele financiare ale Fundación Elche în perioada 20092011.

Tabelul 6

Principalele date financiare ale Fundación Elche din perioada decembrie 2009-decembrie 2011

(milioane EUR)

	2009	2010	2011
Venituri brute	0,2	0,3	0,3
EBT	0,0	0,0	0,0
Total active	1,8	1,4	15,4
Capital propriu	1,4	1,4	1,4
Datorie	0,4	0,08	14,1

Sursă: Rapoartele anuale ale Fundación Elche.

2.6. **Planul de viabilitate pentru anul 2009 al Valencia CF**

(23) Potrivit autorităților spaniole, decizia IVF de a acorda garanția din 2009 pentru Valencia CF a fost adoptată pe baza unui „plan de viabilitate" din mai 2009. Acest plan de viabilitate a inclus:

(a) o prezentare a datelor financiare ale Valencia CF din perioada cuprinsă între iunie 2004 și iunie 2009, cu trimiteri la punctele principale ale situației economice dificile a clubului:

— activități care generau în mod consecvent pierderi atât în cadrul activităților economice generale, cât și în ceea ce privește cumpărarea și vânzarea drepturilor jucătorilor;

— lucrările de construcție a noului stadion au fost oprite din cauza reducerii semnificative a bugetului de 366 de milioane EUR ca urmare a lipsei resurselor de finanțare pe termen lung a stadionului;

— scăderea valorii a patru parcele de teren ale stadionului Mestalla oferite spre vânzare și lipsa cumpărătorilor, reducerea prețului de vânzare preconizat de la peste 350 de milioane EUR la 250 de milioane EUR;

— deficitul parțial acoperit de tranzacții imobiliare extraordinare;

— creșterea semnificativă a datoriei comportând o sarcină financiară corespunzătoare;

— fonduri proprii negative acoperite parțial prin vânzarea uneia dintre parcelele de teren ale stadionului Mestalla și activarea unor credite fiscale;

(b) măsuri financiare și de afaceri prin care clubul ar ieși din aceste dificultăți:

— majorarea de capital în valoare de 92 de milioane EUR;

— finanțarea noului stadion cu instrumente pe termen lung;

— creșterea veniturilor în principal prin punerea în funcțiune a noului stadion, ceea ce ar duce la o creștere semnificativă a numărului de titulari de abonamente și de spații care generează venituri (parcări, magazine, servicii etc.);

— cheltuieli reduse în principal la nivelul echipei de fotbal ca urmare a schimbărilor intervenite în politica sportivă: alcătuirea echipei, structurile de remunerare etc.;

— vânzarea de terenuri (parcelele de teren care aparțin Mestalla și Ciudad Deportiva de Paterna);

— vânzarea drepturilor jucătorilor în cursul primilor doi ani ai planului;

(c) investițiile în sport planificate pentru perioada iunie 2010-iunie 2015 și vânzările, profiturile și achizițiile planificate în perioada iunie 2010-iunie 2011;

(d) dezinvestiții imobiliare planificate și veniturile relevante pe an: (i) vânzarea unei proprietăți „terțe" cu 80 de milioane EUR, cu un profit estimat de 42 de milioane EUR în iunie 2011; (ii) vânzarea unor parcele de teren care aparțin stadionului Mestalla cu 250 de milioane EUR, cu un profit estimat de 160 de milioane EUR în decembrie 2011; și (iii) vânzarea parcelei de teren aparținând Paterna cu 35 de milioane EUR, cu un profit estimat de 33 de milioane EUR în iunie 2012;

(e) nevoile de finanțare ale clubului în perioada 2010-2015, cu grafice care arată sumele necesare pe an, lunile corespunzătoare de finanțare pe an și principalele utilizări și surse de finanțare pe an;

(f) o prognoză potrivit căreia Valencia CF va atinge (printre altele) următoarele rezultate până în iunie 2015:

Tabelul 7

Datele financiare ale Valencia CF prognozate pentru perioada iunie 2010-iunie 2015, astfel cum sunt prezentate în „planul de viabilitate"

(milioane EUR)

	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011	7/2011-6/2012	7/2012-6/2013	7/2013-6/2014	7/2014-6/2015
Cifra de afaceri	92,2	93,7	122,4	128,6	134,7	138,7
Rezultat operațional	– 30,0	– 24,7	– 8,9	– 0,2	1,9	5,1

(milioane EUR)

	7/2009-6/2010	7/2010-6/2011	7/2011-6/2012	7/2012-6/2013	7/2013-6/2014	7/2014-6/2015
Marja de exploatare (raport)	– 0,33	– 0,26	– 0,07	0,00	0,01	0,04
EBT	– 9,5	50,5	154,8	– 0,2	1,9	5,1
Marja EBT (raport)	– 0,1	0,54	1,26	0,00	0,01	0,04
Capital social	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8
Capital propriu	39,9	76,5	202,9	203,4	204,7	208,2
Marja ROE (raport)	– 0,23	0,66	0,76	0,00	0,01	0,02
Datorii/capital (raport)	10,17	5,20	0,53	0,39	0,35	0,40

2.7. **Vânzarea din 2014 de către Fundación Valencia a acțiunilor deținute în cadrul Valencia CF**

(24) Potrivit observațiilor trimise de Spania, Fundación Valencia și Valencia CF, după primirea consimțământului din partea IVF (acordarea consimțământului era o clauză inclusă în garanția IVF), Fundación Valencia a anunțat public, în ianuarie 2014, intenția sa de a lansa un proces de vânzare a acțiunilor pe care le deținea în cadrul Valencia CF. În februarie 2014, a fost înființat un Comitet de gestionare pentru supravegherea procesului, alcătuit din reprezentanți ai Bankia, ai Generalitat Valenciana (reprezentată de IVF), ai Valencia CF și ai Fundación Valencia. Procesul de vânzare a fost gestionat de KPMG (numit de Bankia) și de PwC. Au existat următorii șapte ofertanți, din China, SUA, Arabia Saudită, Singapore, Rusia și Costa Rica:

(a) Grupul Dalian Wanda, […] (*).

(b) Promontoria Holding 93 BV, […].

(c) The Up 54 Limited, […].

(d) Global Emerging Market, […].

(e) Meriton Holdings Limited, o societate cu sediul în Singapore care aparține lui Peter Lim, om de afaceri și investitor din Singapore, cu o avere evaluată la 2,4 miliarde USD (potrivit *Forbes*).

(f) Zolotaya Zvezda, […].

(g) Mario Alvarado Orozco, […].

(25) Principalele criterii pentru evaluarea ofertelor au fost:

(a) rambursarea împrumuturilor contractate de Valencia CF (câștigătorul a rambursat, într-adevăr, împrumutul garantat contractat de Valencia, determinând astfel anularea garanției de stat care face obiectul anchetei, a se vedea considerentul 28 de mai jos);

(b) injecția de capital și reducerea datoriei Valencia CF;

(c) angajamentul de a finaliza noul stadion al Valencia CF (lucrările de construcție au fost sistate) și închiderea angajamentelor restante relevante cu municipalitatea (schimb de terenuri și zona sportivă aferentă);

(d) noul stadion trebuia să rămână un activ al Valencia CF;

(*) Date confidențiale.

(e) Valencia CF trebuia să își păstreze în permanență activele. Veniturile din vânzarea activelor trebuiau utilizate exclusiv pentru recapitalizarea Valencia CF;

(f) câștigătorul trebuia să garanteze activele și echilibrul financiar al Valencia CF timp de cinci ani și să nu vândă clubul sau să piardă controlul asupra acțiunilor pentru o perioadă de minimum cinci ani;

(g) criteriile referitoare la „aspectele sociale" au inclus: prezența unor acționari mici, menținerea rolului Fundación Valencia, promovarea fotbalului feminin și a altor activități sportive, promovarea imaginii internaționale a Valencia CF.

(26) KPMG și PwC au transmis instrucțiuni investitorilor selectați în vederea obținerii unor oferte ferme. După expirarea termenului-limită de depunere a ofertelor ferme, acestea au fost deschise, iar Comitetul de gestionare le-a examinat din punctul de vedere al conformității cu cerințele procedurii de licitație. Ofertele următorilor trei investitori interesați au fost eliminate: […] (retragere), […] (retragere) și […] (neprezentarea informațiilor privind solvabilitatea). O perioadă de trei săptămâni de la termenul de depunere a ofertelor a fost stabilită pentru a selecta cel mai bun investitor. În această etapă din urmă, cele patru oferte rămase au fost evaluate de Comitetul de gestionare și de organismele consultative PwC și KPMG. Consiliul de administrație al Fundación Valencia a ales investitorul din rândul celor incluși pe lista restrânsă.

(27) Oferta selectată a fost cea depusă de *Meriton Holdings Limited*, care includea un preț de achiziție de 100 de milioane EUR pentru 70,06 % din acțiunile Valencia CF, și anume 1 481 368 de acțiuni sau 67,5 EUR pe acțiune, o refinanțare pe termen lung a datoriei de 229 de milioane EUR a Valencia CF către Bankia, o linie de credit pentru acționari în valoare de 100 de milioane EUR și un angajament de a nu dilua acțiunile deținute de acționarii minoritari.

(28) După colectarea sumei menționate mai sus de către Fundación Valencia, în octombrie 2014, aceasta din urmă a rambursat Bankia suma totală a împrumutului din 2009 în valoare de 75 de milioane EUR plus majorarea din 2010 de 6 milioane EUR, împreună cu dobânzile restante și alte costuri și obligații. Ulterior, garanția de stat a IVF a fost anulată. Un excedent în valoare de 6 milioane EUR a rămas la Fundación Valencia după rambursarea împrumutului către Bankia.

3. **MOTIVE PENTRU INIȚIEREA PROCEDURII OFICIALE DE INVESTIGARE**

(29) La 18 decembrie 2013, Comisia a decis să inițieze procedura oficială de investigare. În decizia sa de deschidere a procedurii oficiale de investigare, Comisia a ajuns la concluzia preliminară că Valencia CF, Hercules CF și Elche CF ar putea fi considerate întreprinderi aflate în dificultate la momentul acordării măsurilor identificate. De asemenea, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la alinierea măsurilor la Comunicarea Comisiei cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții ([5]) („Comunicarea din 2008 privind garanțiile") și a ajuns la concluzia preliminară că măsurile au acordat un avantaj beneficiarilor.

(30) În plus, în decizia sa de inițiere a procedurii, opinia preliminară a Comisiei a fost aceea că statul spaniol, prin intermediul Generalitat Valenciana, a avut o influență directă și clară asupra IVF, iar concluzia sa preliminară a fost că măsurile sunt imputabile statului.

(31) Pe baza celor de mai sus, Comisia și-a exprimat îndoiala în ceea ce privește cele patru măsuri în curs de evaluare și a ajuns la concluzia preliminară că toate acestea au implicat un ajutor de stat.

(32) În plus, Comisia a considerat că entitățile care au beneficiat în cele din urmă de împrumuturile garantate de stat au fost Valencia CF, Hercules CF și Elche CF, dat fiind faptul că împrumuturile și garanțiile au fost acordate în scopul achiziționării de acțiuni nou emise de cluburi pentru a își majora capitalul propriu. De asemenea, Comisia a ajuns la concluzia preliminară că nu putea fi exclus faptul că Fundación Valencia, Fundación Hercules și Fundación Elche au beneficiat și ele de pe urma măsurilor identificate, în loc să acționeze ca simpli intermediari între stat și cluburi, în scopul acordării ajutorului.

(33) De asemenea, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la compatibilitatea cu piața internă a celor patru măsuri care fac obiectul evaluării, în special având în vedere faptul că autoritățile spaniole nu au prezentat niciun motiv posibil de stabilire a compatibilității.

(34) Având în vedere natura măsurilor în discuție și faptul că Valencia CF, Hercules CF și Elche CF ar putea fi considerate întreprinderi aflate în dificultate la momentul acordării măsurilor, Comisia a observat că gradul de compatibilitate a măsurilor poate fi evaluat doar în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE și, în

([5]) JO C 155, 20.6.2008, p. 10.

special în lumina Liniilor directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate din 2004 ([6]) („Liniile directoare S&R din 2004"). Comisia a remarcat, în primul rând, faptul că condițiile pentru acordarea ajutorului pentru salvare prevăzute în secțiunea 3.1 din Liniile directoare S&R din 2004 nu au părut să fie îndeplinite. În ceea ce privește ajutorul pentru restructurare, astfel cum este definit în secțiunea 3.2 din Liniile directoare S&R din 2004, Comisia a evidențiat faptul că măsurile identificate au fost acordate în lipsa unui plan de restructurare credibil care să îndeplinească condițiile prevăzute în Liniile directoare S&R din 2004.

(35) În final, Comisia a arătat că Valencia CF pare să fi beneficiat de măsuri repetate acordate în favoarea sa în perioada în care se afla în dificultate, prin urmare, principiul „pentru prima și ultima dată" prevăzut în secțiunea 3.3 din Liniile directoare S&R din 2004 nu a părut a fi respectat.

4. **POZIȚIA STATULUI MEMBRU**

(36) Atât autoritățile spaniole, cât și IVF (ca instrument al Generalitat Valenciana și, de asemenea, ca autoritate care acordă măsurile în cauză) au prezentat observații în cadrul procedurii oficiale de investigare. Observațiile acestora coincid în mare măsură și, prin urmare, vor fi prezentate împreună în considerentele de mai jos. Acestea vor fi prezentate sub formă de observații din partea Spaniei, dat fiind faptul că IVF reprezintă o entitate care aparține Generalitat Valenciana și intră sub controlul acesteia.

(37) Spania consideră că măsurile 1, 2, 3 și 4 nu implică ajutor de stat în temeiul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, întrucât acordarea garanțiilor în cauză și, de asemenea, termenii și condițiile acestora au fost în conformitate cu bugetele aprobate cu respectarea dispozițiilor și a limitelor prevăzute de legislația spaniolă ([7]).

(38) Spania remarcă, de asemenea, că măsurile 1, 2, 3 și 4 nu au implicat un avantaj necuvenit pentru beneficiarii garanțiilor în cauză în temeiul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, întrucât dispozițiile Comunicării din 2008 privind garanțiile au fost îndeplinite, în special:

(a) operațiunile subiacente au fost descrise și măsurabile;

(b) IVF a primit contragaranții pentru garanțiile în cauză, în special garanții asupra acțiunilor achiziționate de Fundaciones cu împrumuturile garantate;

(c) beneficiarii garanțiilor, și anume cele trei Fundaciones, nu erau în dificultate la momentul acordării garanțiilor;

(d) taxele de garantare și ratele dobânzilor aferente împrumuturilor garantate s-au situat la nivelul pieței.

(39) Totodată, Spania susține că decizia din 2009 a Fundación Valencia de a investi în acțiuni în cadrul Valencia CF a fost conformă cu principiul investitorului în economia de piață și că, prin urmare, nu a fost acordat niciun avantaj necuvenit în temeiul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, din următoarele motive:

(a) decizia IVF de a acorda măsura 1 s-a bazat pe un plan de viabilitate al Valencia CF care descrie perspectivele economice favorabile ale clubului, generate în special de operațiunile desfășurate pe noul stadion al clubului (a se vedea considerentul 20 de mai sus);

(b) s-a convenit ca împrumutul primit de Fundación Valencia să fie rambursat din veniturile provenite din vânzarea acțiunilor Valencia CF achiziționate de Fundación Valencia în 2009;

(c) investitori importanți au participat în mod semnificativ la procesul de vânzare din 2014, ceea ce demonstrează interesul pieței;

(d) prețul de adjudecare în cadrul procesului de vânzare din 2014 menționat mai sus a fost mai mare decât prețul la care Fundación Valencia a achiziționat acțiuni ale Valencia CF în 2009 (67,5 EUR pe acțiune față de 48,08 EUR pe acțiune).

([6]) JO C 244, 1.10.2004, p. 2.

([7]) În special: (a) cea de a opta dispoziție suplimentară din Legea nr. 7/1990 a Generalitat Valenciana din 28 decembrie 1990 privind bugetele pentru 1991, prin care s-a înființat IVF; și (b) Decretul legislativ din 26 iunie 1991 al Consiliului din Valencia, care a modificat Legea privind finanțele publice a Generalitat Valenciana.

(40) În plus, Spania susține că măsurile examinate nu îndeplinesc criteriul privind denaturarea concurenței și efectul asupra schimburilor comerciale dintre statele membre prevăzut la articolul 107 alineatul (1) din TFUE, pentru că:

(a) în 2012, dacă se compară situația Valencia CF cu cea a altor actori din ligi echivalente, precum Premier League, se observă că Valencia CF a generat venituri din drepturi de difuzare mai reduse chiar decât Blackpool, echipa cu cele mai scăzute venituri din Premier League. De asemenea, în sezonul 2011-2012, Valencia CF nu a imprimat pe partea din față a tricourilor jucătorilor marca niciunui sponsor principal, fapt ce demonstrează problema cu care clubul se confruntă în ceea ce privește concurența pe piață sponsorizării. În cele din urmă, în perioada care face obiectul investigației, clubul a trebuit să vândă cei mai valoroși jucători ai săi, ceea ce a redus șansele sale de reușită în competițiile sportive;

(b) Hercules CF se afla în a doua divizie atunci când i s-a acordat împrumutul. Prin urmare, sfera sa geografică este și a fost întotdeauna una locală și niciodată nu a luat parte la competiții europene;

(c) Elche CF nu s-a calificat niciodată pentru o competiție europeană și influența sa economică s-a extins arareori dincolo de provincia Alicante. De asemenea, Elche este o entitate, care, în sine, nu are capacitatea de a atrage jucători de fotbal de pe alte piețe în condiții financiare care ar fi afectat concurența.

(41) Spania susține că, potrivit planului pentru rambursarea împrumutului garantat acordat pentru Fundación Valencia, aceasta din urmă avea obligația de a vinde până la 30 iunie 2015 toate acțiunile Valencia CF achiziționate, după cum urmează: (a) în faza 1, care urma să se încheie la 31 decembrie 2010, Fundación Valencia trebuia să vândă cel puțin 47 663 de acțiuni la prețul de 53,5 EUR pe acțiune; și (b) în faza 2, care urma să se încheie la 30 iunie 2015, Fundación Valencia trebuia să vândă 852 452 de acțiuni. Fundación Valencia avea obligația de a utiliza veniturile obținute din vânzarea acțiunilor pentru rambursarea împrumutului garantat.

(42) Spania este de acord cu constatările preliminare ale Comisiei (și chiar recunoaște) că deciziile IVF de a acorda măsurile în cauză sunt imputabile statului și că Valencia CF, Hercules CF și Elche CF se aflau în dificultate la momentul acordării măsurilor în cauză. În plus, Spania recunoaște că garanțiile acordate de IVF pentru împrumuturile oferite Fundación Valencia, Fundación Hercules și Fundación Elche au acoperit, în fiecare caz, întregul capital al împrumutului subiacent, plus dobânzile și costurile operațiunii garantate.

(43) De asemenea, Spania a invocat motive de stabilire a compatibilității pentru măsurile 1 și 4 (în favoarea Valencia CF și Fundación Valencia) în conformitate cu Liniile directoare S&R din 2004, în cazul în care Comisia ar concluziona că aceste măsuri constituie un ajutor de stat.

(44) În ceea ce privește restabilirea viabilității, Spania consideră că planul de viabilitate din 2009 asigură viabilitatea pe termen lung a Valencia CF. În plus, Spania este de părere că vânzarea celor mai valoroși jucători ai Valencia CF reprezintă o măsură compensatorie adecvată și proporțională. De asemenea, în ceea ce privește limitarea la minimum a ajutorului (contribuția proprie), Spania susține că participarea cumpărătorilor privați la majorarea de capital din 2009, în valoare de 18,8 milioane EUR, ar trebui să fie acceptată drept contribuție proprie. În final, în legătură cu principiul „pentru prima și ultima dată”, Spania consideră că acesta a fost respectat, întrucât măsura 4 include numai majorarea din 10 noiembrie 2010 a garanției existente cu 6 milioane EUR, care, prin urmare, nu poate fi considerată o garanție nouă și, astfel, un nou ajutor de stat acordat Valencia CF. În conformitate cu informațiile prezentate de Spania, măsura 4 nu include nicio altă garanție de stat, dat fiind faptul că, în februarie 2013, IVF a plătit numai 4,9 milioane EUR pentru a acoperi invocarea parțială de către Bankia a garanției de stat din cauza neachitării tranșei de dobânzi la 26 august 2012.

(45) În cele din urmă, Comisia ia notă de faptul că Spania nu a furnizat un plan privind perspectivele financiare ale Hercules CF și ale Elche CF la momentul acordării garanțiilor de stat în favoarea acestora (2010 și 2011). În plus, Spania nu a prezentat observații privind compatibilitatea măsurilor 2 și 3 cu piața internă din niciun motiv.

5. **OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR INTERESATE**

(46) În cursul procedurii oficiale de investigare, Comisia a primit observații de la Valencia CF și Fundación Valencia, care coincid în mare măsură cu observațiile prezentate de Spania și de IVF (a se vedea considerentele 36-45 de mai sus). Pe lângă aceste argumente coincidente, respectivele părți interesate au susținut următoarele:

(a) Valencia CF susține că vânzarea acțiunilor pe care Fundación Valencia le-a achiziționat în 2009 la un preț mai mare decât prețul de achiziție de 48,08 EUR pe acțiune (a se vedea considerentul 6 de mai sus), precum și faptul că IVF a constituit un gaj asupra acestor acțiuni pentru garanția oferită, arată că IVF a acționat în conformitate cu principiul investitorului privat în economia de piață deoarece valoarea respectivelor acțiuni ar acoperi riscul IVF în calitate de garant;

(b) Valencia CF susține că, având în vedere faptul că dreptul de proprietate asupra Valencia CF a fost transferat în cadrul unei proceduri de licitație deschise și competitive, elementul de ajutor a fost reflectat în prețul pieței și a fost inclus în prețul de achiziție. Prin urmare, vânzătorul acțiunilor este cel care beneficiază de ajutor. Valencia CF a susținut că cele de mai sus sunt în conformitate cu jurisprudența ([8]). Potrivit Valencia CF, având în vedere cele menționate mai sus, valoarea ajutorului garanției de stat ar trebui să fie recuperată de la vânzător, adică de la Fundación Valencia;

(c) Valencia CF susține, de asemenea, faptul că valoarea de piață agregată a jucătorilor săi ([9]), precum și faptul că capitalul său social în perioada 20072009 nu a fost pierdut, ci s-a menținut stabil și clubul a redevenit profitabil în 2011 și 2012 ar putea reprezenta elemente suficiente pentru a respinge prezumția potrivit căreia Valencia CF se confrunta cu dificultăți financiare deoarece a avut un capital propriu negativ în perioada 20072009. În plus, procesul de licitație deschisă lansat de Fundación Valencia, numărul mare de ofertanți și prețul de achiziție plătit de Meriton Holdings Limited au confirmat că valoarea economică reală a Valencia CF depășește valoarea netă reflectată în conturile anuale ale Valencia CF și include valoarea de piață a jucătorilor săi, marca clubului și proiecția internațională a acestuia;

(d) în plus, Valencia CF susține că modul de calcul al oricărui element de ajutor ar trebui să țină seama de faptul că, la data adoptării măsurii supuse examinării, Valencia CF nu se afla în „situație necorespunzătoare/dificultăți financiare", ci mai degrabă se bucura de un rating „satisfăcător", iar garanțiile pentru acțiunile Valencia CF acordate IVF de către Fundación Valencia ar trebui să fie considerate ca oferind un nivel „ridicat" sau, cel puțin, „normal" de garantare;

(e) Valencia CF argumentează, de asemenea, că garanția din 2009 ar fi compatibilă cu cadrul comunitar temporar din 2009 pentru măsurile de ajutor de stat de sprijinire a accesului la finanțare în contextul actualei crize financiare și economice ([10]), care a fost adoptat pentru a remedia deficiențele generate de criza economică și financiară care a început în octombrie 2008;

(f) Fundación Valencia arată că organele sale administrative au adoptat un plan de plăți care a fost prezentat Generalitat Valenciana și Bankia pentru ca aceasta din urmă să acorde garanția și împrumutul în cauză. Potrivit acestui plan de plăți, Fundación Valencia avea obligația de a vinde, până la 30 iunie 2015, toate acțiunile achiziționate în cadrul Valencia CF, după cum urmează: (a) în faza 1, care urma să se încheie la 31 decembrie 2010, Fundación Valencia trebuia să vândă cel puțin 47 663 de acțiuni la prețul de 53,5 EUR pe acțiune, cu încasări de aproximativ 2,5 milioane EUR; și (b) în faza 2, care urma să se încheie la 30 iunie 2015, Fundación Valencia trebuia să vândă 852 452 de acțiuni la prețuri cuprinse între 53,5 EUR pe acțiune și 67,5 EUR pe acțiune. Fundación Valencia menționează că termenul-limită de 30 iunie 2015 coincidea cu data scadenței împrumutului garantat. Obligația Fundación Valencia a fost aceea de a utiliza toate veniturile obținute din vânzarea acțiunilor pentru a amortiza împrumutul garantat. Fundación Valencia indică faptul că prețul de vânzare a acțiunilor urma să fie echivalent cu valoarea lor nominală plus orice dobânzi care ar putea rezulta din împrumutul garantat pentru perioada în cauză. În mod similar, valoarea vânzării urma să fie majorată dacă dobânzile anuale ale contractului de împrumut încheiat între Fundación Valencia și Bankia pentru achiziționarea acțiunilor ar fi crescut (și anume, ar fi depășit procentul de 6 % convenit). Fundación Valencia adaugă faptul că împrumutul garantat urma să fie rambursat, de asemenea, din contribuțiile monetare ale administratorilor fiduciari instituționali și ale părților terțe (instituții publice și companii private) și din venituri regulate obținute din activitățile sale obișnuite. În acest context, Fundación Valencia susține că prima plată a dobânzilor scadente la 27 august 2010 nu a putut fi realizată din cauza întârzierii în vânzarea acțiunilor în faza 1, ceea ce a cauzat creșterea împrumutului garantat cu 6 milioane EUR la 10 noiembrie 2010 (măsura 4, a se vedea considerentul 11 de mai sus);

(g) Fundación Valencia susține, de asemenea, că în luna februarie 2013 a efectuat o plată de 5 221 517,39 EUR către Bankia pentru exercitarea parțială prealabilă a garanției și plata corespunzătoare a aceleiași sume de către IVF (garant);

(h) Fundación Valencia susține, în cele din urmă, că garanția din 2009 a fost anulată la 24 octombrie 2014. Totuși, ca urmare a diferitelor proceduri judiciare inițiate în Spania, garanția nu a fost întotdeauna în vigoare și au existat unele perioade în care aceasta nu exista pentru că instanțele judecătorești au declarat-o nulă *ab initio* și alte perioade în care garanția a fost suspendată prin ordin judecătoresc care recunoștea măsuri de

([8]) Decizia Comisiei din 12 mai 2004 în cazul C40/00, considerentul 120; Hotărârea Curții din 20 septembrie 2001 în cauza C-390/98, Banks, EU:C:2001:456, punctele 77-78; și Hotărârea Curții din 8 mai 2003 în cauzele C-328/99 și C-399/00, Italia și alții/Comisia (Seleco), EU:C:2003:252, punctul 83.

([9]) Potrivit informațiilor transmise de Valencia CF: (a) valoarea contabilă agregată (costul de achiziție minus amortizarea anuală) a jucătorilor Valencia CF, astfel cum se reflectă în conturile sale anuale din 2008/2009, a fost de 95,7 milioane EUR; (b) valoarea de piață totală estimată a jucătorilor Valencia CF în luna iunie 2009 a fost de aproximativ 235,7 milioane EUR; și (c) în cursul exercițiului financiar care se încheie în iunie 2010, jucătorii au fost vânduți pentru 78,7 milioane EUR (iar cheltuielile cu semnarea de noi contracte s-au ridicat la 14,5 milioane EUR).

([10]) JO C 16, 22.1.2009, p. 1.

protecție. În acest context, Fundación Valencia susține că, în eventualitatea în care se stabilește că garanția în cauză presupune anumite elemente de ajutor de stat, aceste perioade de suspendare sau de nulitate ar trebui, de asemenea, să fie luate în considerare de Comisie în evaluarea sa.

(47) De asemenea, Comisia a primit observații din partea *Liga Nacional de Fútbol profesional* (Liga de fotbal profesionist, LFP), și anume din partea asociației sportive formate din toate societățile sportive cu răspundere limitată și cluburile de fotbal din prima și din a doua divizie din Spania care participă la competiții profesioniste oficiale la nivel național.

(48) În observațiile sale, LFP susține că o primă lectură a deciziei de inițiere a procedurii nu asigură claritatea necesară în ceea ce privește posibilul efect asupra concurenței care ar putea rezulta din ajutorul potențial și nici în ceea ce privește efectul asupra schimburilor comerciale dintre statele membre. În același timp, LFP susține că sectorul sportului în general și sectorul fotbalului în special, îndeosebi datorită popularității sale în rândul tinerilor, ar trebui să facă obiectul unui tratament special, astfel cum se recunoaște la articolul 165 din TFUE. În cele din urmă, LFP afirmă că activitățile sportive desfășurate de cluburile sportive profesioniste îndeplinesc o funcție de serviciu public incontestabilă, care determină faptul că, în conformitate cu articolul 106 alineatul (2) din TFUE, aplicarea normelor de concurență în cazul acestor cluburi nu trebuie să împiedice, „în drept sau în fapt", îndeplinirea misiunilor speciale care le-au fost încredințate. În acest context, LFP susține că excepția prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE care declară compatibilitatea cu piața internă a „ajutoarelor destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități economice sau […] în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun" răspunde în mod clar la această idee. Pe de altă parte, LFP susține că neadoptarea, până în prezent, de către Comisie a unor orientări cu privire la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat din tratat în cazul activităților comerciale sportive reprezintă o povară în evaluarea cazului de față, simpla aplicare prin analogie a diferitelor norme eterogene, generice din afara sectorului aflate în curs de examinare nefiind în măsură să ofere o soluție adecvată, deoarece există un risc clar și evident de evaluare parțială și părtinitoare a cazului, în plus față de insecuritatea juridică în astfel de situații. În cele din urmă, LFP susține că, pentru evaluarea presupusului ajutor și a legalității acestuia în temeiul dreptului Uniunii, Comisia ar trebui să țină seama de anumite norme ale LFP, care se referă în special la acceptarea bugetelor cluburilor, limitele impuse cheltuielilor cluburilor, capacitatea economică și financiară a cluburilor, protecția creditorilor, caracterul rațional al finanțelor cluburilor, promovarea cheltuielilor responsabile și protecția viabilității și a sustenabilității pe termen lung a cluburilor.

6. **OBSERVAȚII DIN PARTEA SPANIEI CU PRIVIRE LA OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR TERȚE INTERESATE**

(49) În comentariile sale cu privire la observațiile prezentate de părțile interesate, Spania și-a reiterat poziția prezentată în scrisoarea sa din 27 aprilie 2015, care conținea majoritatea argumentelor descrise în considerentele 36-45 de mai sus.

7. **EVALUAREA MĂSURILOR**

7.1. **Existența ajutorului de stat**

(50) În temeiul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre.

(51) Pentru a conchide cu privire la existența ajutoarelor de stat, Comisia trebuie să evalueze dacă criteriile cumulate prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE (și anume transferul resurselor de stat, avantajul selectiv, potențiala denaturare a concurenței și afectarea schimburilor comerciale din interiorul UE) sunt îndeplinite pentru fiecare dintre cele patru măsuri vizate de evaluare.

7.1.1. *Resursele de stat și imputabilitatea statului*

(52) Pentru a fi considerată ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, o măsură trebuie să fie acordată direct sau indirect din resurse de stat și trebuie să fie imputabilă statului. Conform jurisprudenței, resursele unei întreprinderi trebuie considerate resurse de stat în cazul în care statul este în măsură, prin exercitarea influenței sale dominante asupra întreprinderii respective, să direcționeze utilizarea resurselor acesteia. ([11])

(53) Transferul resurselor de stat poate lua numeroase forme, inclusiv cea a garanțiilor de stat. Acestea din urmă pun în pericol resursele de stat, pentru că plata lor antrenează o cheltuială din bugetul de stat. În plus, orice garanție care nu este remunerată în mod corespunzător implică pierderea unor resurse financiare ale statului. Totodată, crearea unui risc concret de a impune o sarcină suplimentară statului în viitor, printr-o garanție, este suficientă în sensul articolului 107 alineatul (1) ([12]).

([11]) Cauza C-482/99, Republica Franceză/Comisia (Stardust Marine), EU:C:2002:294.
([12]) Cauza C-200/97, Ecotrade, EU:C:1998:579, punctul 41, și cauzele conexate C-399/10 P și C-401/10 P, Bouygues și Bouygues Télécom/Comisia și alții EU:C:2013:175, punctele 137-139.

(54) Comisia observă, în primul rând, că toate măsurile supuse examinării au fost subscrise în totalitate de către IVF. Conform informațiilor instituționale prezentate pe site-ul IVF ([13]), IVF a fost înființat prin Legea nr. 7/1990 (28 decembrie 1990) ca organism de drept public subordonat guvernului din Valencia, obiectivul său fiind acela de a acționa ca instrument principal al politicii publice de creditare și de a contribui la exercitarea competențelor guvernului din Valencia în cadrul sistemului financiar. IVF este o instituție financiară publică aflată sub controlul Generalitat Valenciana, iar reprezentanții acestuia din urmă fac parte, de asemenea, din Consiliul general și Comitetul de investiții ale IVF. În prezent, IVF este atașat Departamentului de finanțe din cadrul Generalitat Valenciana ([14]).

(55) Pe baza celor de mai sus, Comisia constată că însuși obiectivul IVF este strâns legat de administrația publică și de punerea în aplicare a deciziilor autorităților publice. Natura publică a activităților întreprinderii este un indicator esențial al faptului că se poate imputa statului comportamentul acesteia ([15]), în special în măsura în care întreprinderea este folosită de către stat ca instrument pentru punerea în aplicare a unei politici ([16]), mai degrabă decât pentru îndeplinirea unui scop pur comercial ([17]). Spania nu a prezentat niciun argument în ceea ce privește acest indicator. În plus, se remarcă faptul că reprezentanții Generalitat Valenciana fac parte din Consiliul general al IVF (a se vedea considerentul 6 de mai sus).

(56) Pe baza considerațiilor de mai sus, Comisia consideră că statul a avut o influență directă și clară asupra IVF. Spania nu contestă acest lucru. De asemenea, aceasta susține că acordarea garanțiilor în cauză, precum și termenii și condițiile acestora au fost în conformitate cu bugetele aprobate în conformitate cu dispozițiile și limitele prevăzute de legislația spaniolă, referindu-se în special la IVF (a se vedea considerentul 37), ceea ce demonstrează că măsurile în cauză implică resurse de stat. În lumina celor de mai sus, Comisia este de părere că măsurile acordate de către IVF constituie resurse de stat și sunt imputabile Spaniei.

7.1.2. *Avantajul selectiv*

(57) Măsurile de stat supuse examinării implică un avantaj selectiv, deoarece sunt în beneficiul întreprinderilor individuale. În cazul de față, respectivele măsuri de stat au permis finanțarea prin injecții de capital a achiziționării de acțiuni de către respectivele Fundaciones în cadrul celor trei cluburi supuse examinării.

(58) În ceea ce privește existența unui avantaj, Spania susține că decizia de a acorda măsura 1 a fost conformă cu principiul investitorului în economia de piață datorită planului de viabilitate din 2009. Comisia nu poate accepta acest argument din următoarele motive:

(a) planul de viabilitate din 2009 nu include o analiză de sensibilitate cu privire la riscurile care ar putea avea un impact asupra performanței financiare a Valencia CF. Principalele aspecte ale acestei evaluări lipseau, de exemplu, efectul diferitelor poziții posibile ocupate de club în cadrul clasamentelor finale ale campionatelor, variațiile de preț pe piața imobiliară, pe piața sponsorizărilor sau pe piața serviciilor de radiodifuziune, riscuri potențiale în ceea ce privește capacitatea suporterilor de a plăti abonamente sau bilete de meciuri, riscurile de vătămare a jucătorilor, modificări pe piața transferurilor de jucători etc.;

(b) în plus, rezultatele financiare preconizate în planul de viabilitate s-au situat sub un anumit nivel care ar putea fi considerat adecvat pentru restabilirea viabilității pe termen lung a Valencia CF. Într-adevăr, astfel cum se demonstrează în tabelul 4 de mai sus, planul de viabilitate din 2009 a prezentat pierderi operaționale până în anul fiscal care s-a încheiat în iunie 2013, și anume în cei patru ani care au urmat acordării măsurii 1. În plus, profiturile din exploatare prognozate pentru anii fiscali care s-au încheiat în iunie 2014 și în iunie 2015 au înregistrat marje foarte scăzute, de 1 % și, respectiv, de 4 %. În final, în ceea ce privește câștigurile înainte de impozitare ale clubului preconizate până în anul fiscal care s-a încheiat în iunie 2015, aceeași analiză susține rezultatele din exploatare de mai sus, iar rezultatele semnificativ mai mari de 50,5 milioane EUR în anul încheiat în iunie 2011 și de 154,8 milioane EUR în anul încheiat în iunie 2012 nu sunt reprezentative pentru performanțele financiare ale clubului, ci constituie rezultate extraordinare care decurg din vânzarea de parcele de teren.

(59) Pe baza celor de mai sus, Comisia consideră că planul de viabilitate din 2009 nu a demonstrat nicio perspectivă a Valencia CF de a rambursa împrumutul garantat din 2009, deoarece nu a inclus niciun element de redresare a acestui club din pierderile anuale sau nivelurile deosebit de ridicate ale datoriei și nu conținea previziunile financiare credibile și detaliate pe care un plan de viabilitate credibil și solid ar trebui să le conțină.

([13]) http://www.ivf.gva.es/
([14]) http://www.ivf.gva.es/p.aspx?pag=InformacionInstitucional.
([15]) Cauza C-482/99, Republica Franceză/Comisia (Stardust Marine), EU:C:2002:294, punctul 56; Cauza T-358/94, Air France/Comisia, EU:T:1996:194, punctul 58.
([16]) Hotărârea din 22 martie 1977, Cauza 78/76, Steinlike&Weinlig/Germania, EU:C:1977:52, punctele 17-18.
([17]) Hotărârea din 15 iulie 2004, Cauza C-345/02, Pearle BV și alții/Hoofdbedrijfschap Ambachten, EU:C:2004:448, punctul 37.

(60) În plus, Valencia CF susține că procedura de licitație deschisă, lansat de Fundación Valencia, numărul mare de ofertanți și prețul de achiziție plătit de *Meriton Holdings Limited* au confirmat că valoarea economică reală a Valencia CF depășește valoarea netă reflectată în conturile anuale ale Valencia CF și include valoarea de piață a jucătorilor săi, marca acestui club și proiecția sa internațională. Comisia nu poate accepta acest argument, deoarece vânzarea acțiunilor clubului către *Meriton Holdings Limited* a avut loc în 2014, adică la cinci ani după 2009, momentul în care a fost acordată măsura 1, și la peste trei ani după acordarea măsurii 4, și, prin urmare, nu are relevanță pentru evaluarea situației financiare a Valencia CF în 2009.

(61) Valencia CF susține, de asemenea, că vânzarea acțiunilor pe care Fundación Valencia le-a achiziționat în 2009 – care au fost vândute la un preț mai mare decât prețul de achiziție de 48,08 EUR pe acțiune – și faptul că IVF a constituit un gaj asupra respectivelor acțiuni pentru garanția oferită, arată că IVF, în calitate de garant, a acționat în conformitate cu principiul investitorului privat în economia de piață, deoarece valoarea acestor acțiuni urma să acopere riscul IVF asumat în calitate de garant. Comisia nu poate accepta acest argument, deoarece vânzările acțiunilor în cauză au avut loc după ce IVF a constituit un gaj asupra lor, în exercițiile financiare 2010-2011, 20112012 și 2013-2014. Prin urmare, prețurile la care aceste vânzări au avut loc nu pot fi considerate un indicator al valorii acțiunilor în cauză în 2009.

(62) În ceea ce privește măsura 4 și, în special, partea legată de presupusa majorare a garanției existente în februarie 2013, în legătură cu care Comisia a inițiat procedura oficială de investigare, Comisia constată că autoritățile spaniole au clarificat, în cursul procedurii oficiale de investigare, că aceasta a fost o plată în valoare de 4,9 milioane EUR efectuată de IVF în februarie 2013 pentru a acoperi invocarea parțială de către Bankia a garanției de stat din cauza neachitării tranșei de dobânzi la 26 august 2012. Comisia consideră că această plată a reprezentat îndeplinirea obligației IVF în calitate de garant și nu o nouă măsură în favoarea beneficiarului. Prin urmare, Comisia consideră că această plată efectuată în februarie 2013 nu a conferit un avantaj suplimentar pentru beneficiar și, prin urmare, nu constituie ajutor de stat.

(63) În ceea ce privește identificarea beneficiarilor, Comisia observă că, potrivit unei jurisprudențe constante, o entitate care deține participații de control în cadrul unei societăți trebuie considerată ca luând parte la activitatea economică a acesteia din urmă în cazul în care exercită efectiv acest control intervenind direct sau indirect în gestiunea acesteia, în cazul în care: (a) membrii Consiliului său de administrație sunt numiți în Consiliul de administrație al societății controlate; și (b) mecanisme de finanțare sunt instituite între cele două entități ([18]).

(64) În speță, injecțiile de capital au permis celor trei Fundaciones să dobândească participații de control în propriile cluburi de fotbal. În special, Fundación Valencia a obținut 72 % din acțiuni (față de 1,6 % din acțiuni pe care aceasta le controla înainte de injecția de capital). De asemenea, raportul anual al Valencia CF (iunie 2012) indică faptul că Valencia CF face parte dintr-un grup de societăți a căror societate-mamă sau al căror holding este Fundación Valencia.

(65) În ceea ce privește Fundación Hercules, aceasta a achiziționat 81,96 % din acțiuni, acționarul de pe a doua poziție deținând 16,99 % din acțiuni (înainte de injecția de capital Fundación Hercules nu deține acțiuni).

(66) În final, Fundación Elche a achiziționat 63,45 % din acțiuni și a devenit singurul acționar al Elche CF care deținea peste 10 % din acțiuni (înainte de injecția de capital, aceasta nu deținea acțiuni).

(67) În ceea ce privește membrii consiliilor de administrație ale Fundaciones și ale cluburilor de fotbal, Comisia constată următoarele: (a) toți membrii Consiliului de administrație al Valencia CF erau, de asemenea, membri ai Consiliului de administrație al Fundación Valencia; (b) majoritatea membrilor Consiliului de administrație al Elche CF erau, de asemenea, membri ai Consiliului de administrație al Fundación Elche; și (c) după cum se prevede în statutul și regulamentul intern al Fundación Hercules, membrii Consiliului de administrație al Hercules CF sunt, din punct de vedere juridic, membrii organului de conducere al Fundación Hercules („Patronato"). În sfârșit, în ceea ce privește mecanismele de finanțare dintre Fundaciones și cluburile lor de fotbal, Comisia observă că Fundaciones s-au angajat să ramburseze împrumuturile care au finanțat cluburile, de exemplu, prin vânzarea acțiunilor pe care acestea le dobândiseră. Prin urmare, Fundaciones au avut un rol activ și continuu în finanțarea cluburilor, nu numai ca părți care au finanțat majorările de capital ale cluburilor, ci și ca părți care au rambursat împrumuturile prin care respectivele capitaluri au fost obținute de cluburi. Din cele de mai sus rezultă că cele trei Fundaciones, în calitate de societăți-mamă sau holding, au fost implicate în gestionarea cluburilor lor de fotbal.

(68) În același timp, Comisia constată că, așa cum se menționează în contractele de împrumut și de garantare, garanțiile pentru împrumutul de 75 de milioane EUR destinat Fundación Valencia, împrumutul de 18 milioane EUR destinat Fundación Hercules și împrumutul de 14 milioane EUR destinat Fundación Elche au

([18]) A se vedea Hotărârea Curții din 10 ianuarie 2006 în cauza C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze, EU:C:2006:8.

fost acordate de IVF doar în scopul achiziționării de către Fundaciones de acțiuni în cadrul Valencia CF, Hercules CF și, respectiv, Elche CF. Comisia observă că această construcție financiară a vizat facilitarea finanțării majorărilor de capital pentru cluburile de fotbal prin utilizarea Fundaciones ca vehicule financiare și, prin urmare, scopul măsurilor nu este acela de a aduce beneficii Fundaciones, ci mai degrabă cluburilor respective. În această privință, Comisia observă, de asemenea, că situația financiară a Fundaciones la momentul acordării măsurilor în cauză (a se vedea tabelele 2, 4 și 6) indică faptul că poziția Fundaciones nu s-a îmbunătățit datorită garanțiilor în cauză, ci s-a menținut neschimbată, continuând să fie caracterizată de venituri scăzute, de pierderi sau de rezultate nule, de valoarea scăzută a activelor și de datorii relativ sporite. În plus, în pofida faptului că Fundaciones aveau calitatea de debitori ca urmare a contractării împrumuturilor și erau acoperite de garanții, riscul activării garanțiilor a fost legat de performanța cluburilor, dat fiind că rambursarea împrumuturilor garantate (capital și dobânzi) a fost prevăzută să aibă loc prin vânzarea acțiunilor achiziționate în cadrul cluburilor de fotbal. Acest lucru este valabil, de asemenea, pentru măsura 4, întrucât aceasta a fost cauzată de întârzieri în faza 1 a vânzării acțiunilor Valencia CF achiziționate, care a fost planificată în scopul finanțării amortizării împrumutului.

(69) Pe baza celor de mai sus, Comisia consideră că beneficiarii măsurilor de ajutor în cauză sunt Valencia CF pentru măsurile 1 și 4, Hercules CF pentru măsura 2, Elche CF pentru măsura 3.

(70) În ceea ce privește dificultățile financiare ale beneficiarilor, astfel cum s-a observat deja, măsurile examinate au fost destinate să faciliteze finanțarea majorărilor de capital pentru cluburile de fotbal și riscul activării garanțiilor a fost legat de performanța cluburilor de fotbal, deoarece rambursarea împrumuturilor garantate a fost prevăzută să aibă loc prin vânzarea acțiunilor achiziționate în cadrul cluburilor de fotbal. Pe baza celor de mai sus, analiza prezentată în continuare se bazează pe datele financiare ale Valencia CF, ale Hercules CF și ale Elche CF, luând în considerare meritele individuale ale fiecărui beneficiar individual.

(71) Pentru a stabili un criteriu de referință pentru prețul conform pieței în cadrul măsurilor de stat puse în aplicare (și, prin urmare, pentru a stabili dacă garanțiile de stat constituie un avantaj pentru cluburi), Comisia trebuie să determine ratingul de credit al beneficiarilor. Spania nu a furnizat informații cu privire la ratingul de credit al beneficiarilor, aplicabil la momentul acordării măsurilor. Cu toate acestea, Comisia observă că, după cum se precizează în detaliu în tabelele 1, 3 și 5 de mai sus, Valencia CF, Hercules CF și Elche CF se aflau în dificultate financiară, înainte de punerea în aplicare a măsurilor examinate.

(72) Liniile directoare S&R din 2004 prevăd definiția întreprinderilor aflate în dificultate aplicată în perioada în care au fost acordate măsurile. Punctul 10 litera (a) din Liniile directoare S&R din 2004 prevede că o întreprindere se află în dificultate atunci când „mai mult de jumătate din capitalul social a dispărut, peste un sfert din acest capital fiind pierdut în ultimele 12 luni". Această dispoziție reflectă presupunerea că o întreprindere care se confruntă cu o pierdere masivă a capitalului său social va fi incapabilă să oprească pierderile care o vor condamna, aproape sigur, la ieșirea din afaceri în termen scurt sau mediu (astfel cum se prevede la punctul 9 din Liniile directoare S&R din 2004).

Valencia CF

(73) În cazul Valencia CF, după cum rezultă din situațiile sale financiare, în perioada iunie 2007-iunie 2009, capitalul său social nu a fost pierdut, ci a rămas stabil. Cu toate acestea, situațiile financiare ale Valencia CF pentru cei trei ani fiscali care preced acordarea garanției de stat (anii fiscali care s-au încheiat în iunie 2007, în iunie 2008 și în iunie 2009) arată că aceasta avea un capital propriu negativ total în iunie 2007 și în iunie 2009 din cauza pierderilor substanțiale din anii respectivi. Din acest motiv, Comisia consideră că punctul 10 litera (a) din Liniile directoare S&R din 2004 se aplică, întrucât capitalul a dispărut în integralitate, iar peste un sfert din acesta a fost pierdut în anul fiscal care s-a încheiat în iunie 2009. În cazuri anterioare ([19]), Comisia a concluzionat că, atunci când o întreprindere deține un capital propriu negativ, există *a priori* ipoteza potrivit căreia criteriile prevăzute la punctul 10 litera (a) sunt îndeplinite. De asemenea, Tribunalul a concluzionat într-o hotărâre recentă ([20]) că o întreprindere cu capital propriu negativ poate fi considerată o întreprindere aflată în dificultate în sensul Liniilor directoare S&R din 2004: „existența unui capital propriu negativ care […], poate fi considerat un indicator important potrivit căruia o întreprindere se află într-o situație financiară dificilă".

([19]) Decizia 2008/716/CE a Comisiei din 2 aprilie 2008 privind ajutorul de stat C 38/07 (ex NN 45/07) acordat de Franța întreprinderii Arbel Fauvet Rail SA (JO L 238, 5.9.2008, p. 27), Decizia 2012/541/UE a Comisiei din 22 februarie 2012 privind ajutorul de stat nr. SA.26534 (C 27/10, ex NN 6/09 acordat de Grecia întreprinderii Enómeni Klostoÿfantourgía AE [United Textiles SA] (JO L 279, 12.10.2012, p. 30), Decizia 2014/539/UE a Comisiei din 27 martie 2014 privind ajutorul de stat SA.34572 (13/C) (ex 13/NN) acordat de Grecia companiei Larco General Mining & Metallurgical Company S.A. (JO L 254, 28.8.2014, p. 24).

([20]) Cauzele conexate T-102/07, Freistaat Sachsen/Comisia, și T-120/07, MB Immobilien și MB System/Comisia, EU:T:2010:62.

(74) Comisia consideră că, în perioada iunie 2007-iunie 2009, capitalul social al Valencia CF pare să fie stabil deoarece, în această perioadă, clubul nu a adoptat nicio măsură adecvată care să urmărească trecerea capitalurilor proprii de la valori negative la valori pozitive și, în același timp, o creștere a acestora la un nivel adecvat. Astfel de măsuri adecvate ar putea consta fie în capitalizarea pierderilor, fie în majorarea capitalului sau în ambele variante. În această privință, Comisia consideră că o capitalizare a pierderilor ar fi condus la pierderea întregului capitalul social al clubului, deoarece pierderile acumulate au fost mai mari decât capitalul social. Din acest motiv, Comisia consideră că, în acest caz. criteriile menționate la punctul 10 litera (a) din Liniile directoare S&R au fost respectate.

(75) În plus, în ceea ce privește criteriile specificate la punctul 11 din Liniile directoare S&R, Comisia observă că Valencia CF a suferit pierderi semnificative în exercițiile financiare încheiate în iunie 2007 și în iunie 2009, și anume de 26,1 milioane EUR și, respectiv, de 59,2 milioane EUR. În plus, cifra de afaceri a Valencia CF s-a redus cu peste 20 %, de la 107,6 milioane EUR în anul fiscal încheiat în iunie 2007 la 99,4 milioane EUR în iunie 2008 și la 82,4 milioane EUR în iunie 2009. În plus, Valencia CF a înregistrat niveluri semnificative ale datoriei, după cum indică raportul dintre datorii și capitalul propriu, care a fost de 73,5 în iunie 2008 și negativ în 2007 și în 2009. În această privință, Comisia constată că raportul datorii/capital propriu al Valencia CF a devenit pozitiv în iunie 2010 și ulterior, în timp ce în anii fiscali anteriori acesta a fost negativ; această evoluție însă s-a datorat exclusiv injecției de capital care a avut loc în 2009, grație garanției de stat în cauză și nu operațiunilor clubului. În plus, Comisia constată că, în pofida raportului datorii/capital propriu al Valencia CF care a revenit la valori pozitive în anul încheiat în iunie 2010, acesta a rămas la un nivel ridicat în același an, demonstrând astfel nivelul ridicat al datoriei clubului.

(76) În plus, în anul încheiat în iunie 2011 (anul în care a fost acordată măsura 4), cifra de afaceri a Valencia CF a crescut și clubul a înregistrat câștiguri. Cu toate acestea, nivelul profiturilor clubului a rămas aproape de zero, în timp ce datoria sa s-a menținut la niveluri semnificative.

(77) Elementele de mai sus demonstrează că, încă din iunie 2007 și la momentul acordării măsurilor 1 și 4, Valencia CF se afla în dificultate în sensul punctului 11 din Liniile directoare S&R din 2004, care prevede că o întreprindere poate fi considerată în dificultate „în cazul în care sunt prezente simptomele obișnuite […], cum ar fi: creșterea pierderilor, scăderea cifrei de afaceri, creșterea inventarelor pe stocuri, supracapacitate, flux de capital în declin, îndatorare crescută, creșterea comisioanelor financiare și scăderea sau dispariția valorii activului net”.

Hercules CF

(78) În ceea ce privește Hercules CF, conform datelor sale financiare (a se vedea tabelul 3 de mai sus), în exercițiile financiare încheiate în iunie 2008, 2009 și 2010, acesta a suferit pierderi tot mai mari (de la 5,7 milioane EUR în anul încheiat în iunie 2008, la 17,6 milioane EUR în anul încheiat în iunie 2010). Aceste pierderi au condus la un capital propriu negativ în aceiași ani (22,6 milioane EUR, 29,6 milioane EUR și, respectiv, 29,4 milioane EUR). Acest lucru demonstrează că Hercules CF se afla în dificultate financiară în sensul punctului 10 litera (a) (la fel ca în cazul Valencia CF, a se vedea considerentele 74-75 de mai sus) și al punctului 11 din Liniile directoare S&R din 2004 înainte ca măsura 2 să fie pusă în aplicare.

Elche CF

(79) În ceea ce privește Elche CF, după cum rezultă din situațiile sale financiare (a se vedea tabelul 5 de mai sus), clubul a avut o cifră de afaceri în scădere (din 2008 până în 2010) în cursul exercițiului financiar care s-a încheiat în iunie 2009, EBT negativ din exercițiile financiare care s-au încheiat în iunie 2007, 2008, 2009 și 2010, și capital propriu negativ în anii care s-au încheiat în iunie 2009 și 2010 (– 10,2 milioane EUR în ambele exerciții financiare). Datele financiare ale clubului s-au îmbunătățit în cursul exercițiului financiar încheiat în iunie 2011, când acesta a înregistrat profituri pentru prima dată din iunie 2007 și capitalul său propriu a trecut de la valori negative la valori pozitive (4,3 milioane EUR) pentru prima dată după iunie 2009. Totuși, această îmbunătățire s-a datorat injecției de capital care a avut loc în cursul aceluiași exercițiu financiar grație garanției de stat în cauză (măsura 3). Aceste elemente demonstrează că Elche CF se afla în dificultate financiară în sensul punctului 10 litera (a) și al punctului 11 din Liniile directoare S&R din 2004 la momentul punerii în aplicare a măsurii 3.

(80) În același timp, Comisia observă că Valencia CF, Hercules CF și Elche CF nu erau într-o situație extrem de dificilă, în sensul punctului 2.2 și al punctului 4.1 litera (a) din Comunicarea din 2008 privind garanțiile, în anii care au precedat momentul acordării măsurilor care fac obiectul examinării. Nu se poate ignora faptul că Valencia CF

a înregistrat profituri de 12,4 milioane EUR în cursul exercițiului financiar care s-a încheiat în iunie 2008 și a deținut active necorporale de o valoare semnificativă sub forma contractelor jucătorilor de fotbal. În special: (a) valoarea contabilă agregată (costul de achiziție minus amortizarea anuală) a contractelor jucătorilor Valencia CF, astfel cum se reflectă în conturile anuale din 2008-2009, a fost de 95,7 milioane EUR; (b) valoarea de piață totală estimată a contractelor jucătorilor Valencia CF în luna iunie 2009 a fost de aproximativ 235,7 milioane EUR; și (c) în cursul exercițiului financiar care s-a încheiat în iunie 2010, contractele jucătorilor au fost vândute pentru 78,7 milioane EUR (iar cheltuielile cu semnarea de noi contracte s-au ridicat la 14,5 milioane EUR). În ceea ce privește Hercules CF, clubul a prezentat o creștere de 35 % a cifrei sale de afaceri anuale, de la 4 milioane EUR în anul încheiat în iunie 2008, la 5,4 milioane EUR în anul încheiat în iunie 2010. În cele din urmă, Elche CF și-a redus cu 82 % pierderile, de la 6,2 milioane EUR în anul încheiat în iunie 2007 la 1,1 milioane EUR în anul încheiat în iunie 2010.

(81) În plus, Comisia observă că metodologia standard a agențiilor de rating este aceea de a considera că debitorii care se află în incapacitate de plată ocupă o poziție sub nivelul de rating JRC (sau orice alt rating din categoria C). De exemplu, definiția Standard & Poor's ([21]) a ratingului C pentru emitenții de titluri de creanță pe termen scurt vizează debitorii „vulnerabili" ([22]), iar definiția ratingurilor de la nivelul imediat inferior, R și SD-D, privește debitorii „sub supraveghere de reglementare" ([23]) sau aflați în incapacitate de plată selectivă ori incapacitate de plată ([24]). Prin urmare, întrucât niciunul dintre cluburile Valencia CF, Hercules CF și Elche CF nu se afla în proceduri de insolvență sau în incapacitate de plată la momentul acordării măsurilor în cauză, Comisia consideră că ratingul acestora la acel moment nu era sub categoria JRC.

(82) În cele din urmă, Comisia constată că valoarea contabilă relativ ridicată a jucătorilor de fotbal ai Valencia CF (active) nu poate însemna că respectivul club nu se afla în dificultate financiară. Deși valoarea contabilă a jucătorilor Valencia CF a fost considerabilă, așa cum se arată în situațiile financiare ale clubului, valoarea în cadrul unei vânzări în regim de urgență a acelorași jucători ar fi relativ scăzută, deoarece cumpărătorii ar utiliza informațiile deținute cu privire la dificultățile în care se află vânzătorul (Valencia CF) pentru a scădea prețurile. În plus, valoarea de piață a jucătorilor depinde în mare măsură de evenimente aleatorii, precum vătămările etc., ceea ce face ca această valoare de piață să fie extrem de volatilă. Pe baza celor de mai sus, Comisia consideră că Valencia CF se afla în dificultate la momentul acordării măsurilor 1 și 4.

(83) În concluzie, Comisia consideră că, întrucât cele trei cluburi se aflau în dificultate financiară înainte de punerea în aplicare a măsurilor, acestea pot fi considerate ca având un rating JRC ([25]).

(84) Valencia CF susține că valoarea de piață agregată a jucătorilor săi, împreună cu faptul că capitalul său social în perioada 2007-2009 nu a fost pierdut, ci a rămas stabil și clubul a redevenit profitabil în 2011 și 2012 ar putea reprezenta elemente suficiente pentru a respinge ipoteza potrivit căreia Valencia CF se confrunta cu dificultăți financiare deoarece capitalul său propriu a fost negativ în perioada 2007-2009. Comisia nu poate accepta argumentele de mai sus din motivele prezentate deja în considerentele 70-83.

(85) În ceea ce privește elementul de ajutor din cadrul măsurilor care implică, în ansamblul lor, garanții de stat, Comisia ține seama de secțiunile 2.2 și 3.2 din Comunicarea din 2008 privind garanțiile. Comunicarea din 2008 privind garanțiile prevede că îndeplinirea anumitor condiții ar putea fi suficientă pentru ca Comisia să excludă prezența ajutorului de stat, cum ar fi faptul că debitorul nu se află în dificultate financiară și garanția nu acoperă mai mult de 80 % din creditul neachitat sau din altă obligație financiară. Cu toate acestea, dacă nu plătește un preț grevat de risc pentru garanție, debitorul obține un avantaj. În plus, în cazul în care debitorul este o întreprindere aflată în dificultate financiară, acesta nu va găsi o instituție financiară dispusă să îl crediteze, în niciun caz, fără o garanție de stat.

([21]) https://www.standardandpoors.com/en_US/web/guest/article/-/view/sourceId/504352

([22]) „Un debitor cu rating C este, în prezent, vulnerabil la neplată, ceea ce ar conduce la un rating SD sau D al emitentului, și depinde de condițiile comerciale, financiare și economice favorabile pentru a-și onora angajamentele financiare."

([23]) „Un debitor cu ratingul R se află sub supraveghere de reglementare, având în vedere situația sa financiară. Pe durata supravegherii, autoritățile de reglementare pot dispune de competența de a favoriza o clasă de obligații față de altele sau de a plăti unele obligații și nu altele."

([24]) „Un debitor cu ratingul SD (*selective default* – incapacitate de plată selectivă) sau D nu a reușit să își onoreze una sau mai multe dintre obligațiile sale financiare (cărora li se acordase sau nu un rating), excluzând instrumentele hibride clasificate drept capital de reglementare, sau se află în situație de neplată conform termenilor conveniți, la scadența acestora. Un debitor este considerat în incapacitate de plată, cu excepția cazului în care Standard & Poor's consideră că aceste plăți vor fi efectuate în cadrul unei perioade de grație stabilite. Cu toate acestea, orice perioadă de grație care depășește cinci zile lucrătoare va fi tratată ca fiind de cinci zile lucrătoare. Ratingul D se atribuie în cazul în care Standard & Poor's consideră că incapacitatea de plată va avea un caracter general și debitorul nu va reuși să își suporte în totalitate sau aproape în totalitate obligațiile pe măsură ce acestea devin scadente. Un rating SD se atribuie în cazul în care Standard & Poor's consideră că debitorul se află în incapacitate de plată selectivă în privința unei anumite emisiuni sau a unei anumite clase de obligații, cu excepția instrumentelor hibride clasificate drept capital de reglementare, însă acesta va continua să își îndeplinească la timp obligațiile de plată în privința altor emisiuni sau a altor clase de obligații. Ratingul debitorului este redus la D sau SD dacă prezintă o ofertă de schimb cu risc ridicat".

([25]) Această categorie de rating se referă la societățile cu o capacitatea de plată condiționată de existența unor condiții favorabile durabile și constă în ratingurile CCC+, CCC și CCC–, CC în conformitate cu scala de rating a Standard & Poor's.

(86) În această privință, Comisia nu este de acord cu argumentul Spaniei potrivit căruia condițiile din Comunicarea din 2008 privind garanțiile sunt îndeplinite. Aplicând aceste criterii în cazul de față, Comisia constată că:

(a) Valencia CF, Hercules CF și Elche CF s-au aflat în dificultate financiară (a se vedea considerentele 70-82 de mai sus) în momentul acordării măsurilor 1, 2, 3 și 4;

(b) după cum se arată în considerentele 7-9 de mai sus, garanțiile au acoperit peste 100 % din împrumuturile subiacente;

(c) primele de garanție anuale cuprinse între 0,5 % și 1 % percepute pentru garanțiile în cauză nu pot fi considerate ca reflectând riscul de incapacitate de plată pentru împrumuturile garantate, date fiind dificultățile în care se aflau Valencia CF, Hercules CF și Elche CF și, în special, raportul ridicat datorii/capital propriu sau faptul că aveau capital propriu negativ la momentul acordării măsurilor în cauză.

(87) Pe baza celor de mai sus, Comisia concluzionează că măsurile 1, 2, 3 și 4 nu respectă condițiile stabilite în Comunicarea din 2008 privind garanțiile și, prin urmare, este de părere că beneficiarii nu ar fi obținut măsurile în aceleași condiții pe piață și, în consecință, aceste măsuri le-au conferit un avantaj necuvenit.

(88) Prin urmare, având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că măsurile 1, 2, 3 și 4 acordate de stat în 2009, 2010 și 2011 au conferit un avantaj necuvenit beneficiarilor.

7.1.3. *Denaturarea concurenței și efectul asupra schimburilor comerciale dintre statele membre*

(89) Avantajul unui club profesionist care joacă în prima sau a doua ligă națională poate avea un efect asupra concurenței și asupra schimburilor comerciale dintre statele membre. Cluburile profesioniste din prima și a doua ligă concurează pentru a participa la competiții europene, în Spania, prin intermediul Cupei spaniole („Copa del Rey") în care joacă echipe din La Liga și Segunda A și Segunda B, câștigătoarea participând la UEFA Europa League (cu excepția cazului în care acestea se califică pentru Liga Campionilor UEFA). La momentul adoptării măsurilor care fac obiectul analizei, Valencia CF participa la competiții internaționale (în Europa League în sezoanele 2008-2009 și 2009-2010), Hercules CF tocmai se calificase în La Liga ocupând locul al doilea din Segunda División și Elche CF juca în Segunda División (în sezonul 2013-2014 a jucat în La Liga). Hercules CF și Elche CF au participat, de asemenea, la Copa del Rey la momentul acordării măsurilor 2 și 3. Totodată, cluburile profesioniste din prima și a doua ligă sunt, de asemenea, active pe piețele de comercializare de produse promoționale și de drepturi de difuzare în direct la televizor. Drepturile de difuzare, comercializarea de produse promoționale și sponsorizarea sunt surse de venituri pentru care aceste cluburi concurează cu alte cluburi, în interiorul și în afara țării lor de origine. Cu cât dispun de mai multe fonduri pentru a atrage cei mai buni jucători, cu atât șansele cluburilor de a obține rezultate bune în competițiile sportive sunt mai mari, fapt care promite venituri mai multe din activitățile menționate. Prin urmare, Comisia este de părere că măsurile care fac obiectul evaluării sunt de natură să denatureze sau amenință să denatureze concurența și să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre.

7.1.4. *Concluzie privind existența ajutorului*

(90) Din motivele expuse mai sus, Comisia concluzionează că măsurile 1, 2, 3 și 4 implică ajutor de stat acordat în favoarea Valencia CF (măsurile 1 și 4), Hercules CF (măsura 2) și Elche CF (măsura 3).

7.2. **Cuantificarea ajutorului**

(91) Comisia a stabilit principiile generale de calculare a elementului de ajutor din cadrul garanțiilor în Comunicarea din 2008 privind garanțiile.

(92) Comisia observă că măsurile care fac obiectul examinării au permis beneficiarilor acestora să continue să funcționeze, astfel că, spre deosebire de ceilalți concurenți aflați în dificultăți financiare, beneficiarii respectivi nu au trebuit să se confrunte cu consecințele negative care rezultă în mod normal din rezultatele lor financiare.

(93) Conform secțiunii 4.2 din Comunicarea din 2008 privind garanțiile, Comisia consideră că, pentru fiecare garanție, valoarea ajutorului este egală cu elementul de subvenționare din cadrul garanției, și anume cu valoarea

care rezultă din diferența dintre, pe de o parte, rata dobânzii aplicată efectiv împrumutului grație garanției de stat plus comisionul de garantare și, pe de altă parte, rata dobânzii care ar fi fost aplicată unui împrumut fără garanție de stat. Comisia ia act de faptul că, din cauza numărului limitat de analize ale unor operațiuni similare pe piață, un astfel de criteriu de referință nu va oferi o comparație corespunzătoare. Prin urmare, Comisia va utiliza rata de referință relevantă ([26]), care este de 1 000 de puncte de bază având în vedere dificultățile celor trei cluburi de fotbal și valoarea foarte scăzută a garanțiilor pentru împrumut, plus 124-149 de puncte de bază ca rate de bază ale Spaniei la momentul acordării măsurilor de ajutor. Într-adevăr, fiecare împrumut a fost securitizat cu un gaj asupra acțiunilor achiziționate în cadrul cluburilor. Totuși, acestea din urmă se aflau în dificultate, și anume efectuau operațiuni care conduceau la pierderi, și nu puseseră în aplicare niciun plan de viabilitate credibil care să demonstreze că operațiunile respective vor produce profit pentru acționarii lor. Prin urmare, pierderile acestor cluburi au fost incluse în valoarea acelorași acțiuni ale cluburilor, așadar, valoarea respectivelor acțiuni oferite drept garanție pentru împrumut a fost aproape de zero. Pe baza calculelor efectuate de Comisie, cuantumul ajutorului în măsurile care fac obiectul examinării ar fi de 20,381 milioane EUR în cazul Valencia CF (19,193 milioane EUR din cadrul măsurii 1 plus 1,188 milioane EUR în cadrul măsurii 4), 6,143 milioane EUR în cazul Hercules CF și 3,688 milioane EUR în cazul Elche CF. Calculele Comisiei sunt după cum urmează:

(a) pentru măsura 1: rata dobânzii aplicată de 6,5 % este dedusă din rata dobânzii pe piață aplicabilă de 11,45 %, și anume 1 000 de puncte de bază pentru Valencia CF plus 145 de puncte de bază ca rată de bază pentru Spania în noiembrie 2009 ([27]). Rezultatul se înmulțește cu valoarea împrumutului de 75 de milioane EUR și cu durata reală a împrumutului de 5,17 ani. Rezultatul final se ridică la 19,193 milioane EUR;

(b) pentru măsura 2: rata dobânzii aplicată de 4,41 % este dedusă din rata dobânzii pe piață aplicabilă de 11,24 %, și anume 1 000 de puncte de bază pentru Hercules CF plus 124 de puncte de bază ca rată de bază pentru Spania în iulie 2010 ([28]). Rezultatul se înmulțește cu valoarea împrumutului în valoare de 18 milioane EUR și cu durata împrumutului de cinci ani. Rezultatul final se ridică la 6,143 milioane EUR;

(c) pentru măsura 3: rata dobânzii aplicată de 6,22 % este dedusă din rata dobânzii pe piață aplicabilă de 11,49 %, și anume 1 000 de puncte de bază pentru Elche CF plus 149 de puncte de bază ca rată de bază pentru Spania în februarie 2011 ([28]). Rezultatul se înmulțește cu valoarea împrumutului de 14 milioane EUR și cu durata de cinci ani a acestuia. Rezultatul final se ridică la 3,688 milioane EUR;

(d) pentru măsura 4: rata dobânzii aplicată de 6,5 % este dedusă din rata dobânzii pe piață aplicabilă de 11,45 %, și anume 1 000 de puncte de bază pentru Valencia CF plus 145 de puncte de bază ca rată de bază pentru Spania în noiembrie 2010 ([28]). Rezultatul se înmulțește cu valoarea împrumutului în valoare de 6 milioane EUR și cu perioada rămasă din durata efectivă a împrumutului, care este egală cu patru ani. Rezultatul final se ridică la 1,188 milioane EUR.

(94) Pe baza celor de mai sus, elementul total de ajutor conținut de măsurile 1, 2, 3 și 4 se ridică la 30,212 milioane EUR.

(95) Fundación Valencia susține că, în eventualitatea în care se stabilește că garanția în cauză presupune anumite elemente de ajutor de stat, perioadele de suspendare sau de anulare a garanției ca urmare a diferitelor proceduri judiciare inițiate în Spania ar trebui, de asemenea, să fie luate în considerare de către Comisie în evaluarea sa [a se vedea considerentul 46 litera (h)]. Comisia nu poate accepta acest argument deoarece, înainte de vânzarea acțiunilor în cadrul Valencia CF, nu a avut loc nici anularea ireversibilă a garanției, nici rambursarea ulterioară a împrumutului subiacent și, prin urmare, avantajul acordat prin garanție rămâne în vigoare pe toată perioada cuprinsă între acordarea garanției și anularea garanției ulterior vânzării acțiunilor deținute în cadrul Valencia CF.

7.3. **Legalitatea ajutorului**

(96) Articolul 108 alineatul (3) din TFUE prevede că statul membru în cauză nu poate pune în aplicare o măsură de ajutor înainte de pronunțarea de către Comisie a unei decizii de autorizare a măsurii respective. Comisia observă că măsurile identificate au fost acordate prin încălcarea obligațiilor de notificare și a clauzei de standstill prevăzute la articolul 108 alineatul (3) din TFUE. Prin urmare, Comisia consideră că măsurile 1, 2, 3 și 4 constituie ajutor de stat ilegal.

([26]) Comunicarea Comisiei privind revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de scont (JO C 14, 19.1.2008, p. 6).
([27]) A se vedea http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/base_rates_eu27_en.pdf
([28]) A se vedea nota de subsol 27.

7.4. **Compatibilitatea ajutorului**

(97) Comisia trebuie să evalueze dacă măsurile de ajutor identificate mai sus pot fi considerate compatibile cu piața internă. În conformitate cu jurisprudența instanțelor Uniunii, este de competența statului membru să invoce eventuale motive de compatibilitate și să demonstreze că sunt îndeplinite condițiile pentru o astfel de compatibilitate ([29]).

(98) Comisia ia act de faptul că Spania (sau orice parte interesată) nu a prezentat observații privind compatibilitatea măsurilor 2, 3 și 4 cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE sau cu un alt temei juridic.

(99) Valencia CF susține că măsura 1 ar fi compatibilă cu cadrul comunitar temporar din 2009 pentru măsurile de ajutor de stat de sprijinire a accesului la finanțare în contextul actualei crize financiare și economice ([30]) („cadrul temporar din 2009"), care a fost adoptat pentru a remedia deficiențele ce decurg din criza economică și financiară care a început în luna octombrie 2008. Cu toate acestea, Comisia constată că dificultățile Valencia CF au început deja înainte de criza financiară, în anul fiscal care s-a încheiat în iunie 2007 (a se vedea tabelul 1 de mai sus), în timp ce cadrul temporar din 2009 a vizat soluționarea problemelor apărute în contextul crizei. Într-adevăr, în conformitate cu litera (i) din secțiunea 4.3.2 din cadrul temporar, „ajutorul se acordă societăților care nu erau în dificultate la 1 iulie 2008; se poate acorda societăților care nu erau în dificultate la acea dată, dar care au început să se confrunte cu dificultăți ulterior, ca urmare a crizei financiare și economice mondiale". Întrucât Valencia CF se afla deja în dificultate din iunie 2007, Comisia consideră că respectivul cadru temporar din 2009 nu este aplicabil pentru măsurile în favoarea Valencia CF.

(100) Comisia va evalua dacă măsurile de ajutor pot fi considerate compatibile în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE care permite acordarea de ajutoare pentru facilitarea dezvoltării anumitor activități economice, în cazul în care acestea nu afectează în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

(101) În evaluarea sa privind noțiunea de „dezvoltare de activități economice" în domeniul sportului, Comisia ține seama în mod corespunzător de articolul 165 alineatul (1) din TFUE și de articolul 165 alineatul (2) ultima liniuță din TFUE, care prevăd că Uniunea contribuie la promovarea obiectivelor europene ale sportului, având în vedere totodată caracterul specific, structurile bazate pe voluntariat, precum și funcția socială și educativă a sportului.

(102) În observațiile prezentate în cursul procedurii oficiale de investigare, LFP afirmă că activitățile sportive desfășurate de cluburile sportive profesionale îndeplinesc o funcție de serviciu public, ceea ce conduce la faptul că, în conformitate cu articolul 106 alineatul (2) din TFUE, aplicarea regulilor de concurență în cazul acestor cluburi nu trebuie să împiedice îndeplinirea misiunii speciale care le-a fost încredințată. Comisia observă că măsurile în cauză au sprijinit activitățile de fotbal profesionist, mai degrabă decât sportul de amatori. Serviciile de fotbal profesionist sunt furnizate de actorii pieței, prin urmare, nu este necesar ca statul să atribuie obligații de serviciu public pentru furnizarea unor astfel de servicii. În același timp, Comisia ia act de faptul că nu s-a demonstrat că serviciile Valencia CF au fost atribuite acestui club de autoritățile spaniole într-un mod compatibil cu articolul 106 alineatul (2) din TFUE, adică printr-un act care să definească în mod clar serviciul public, durata acestuia sau compensarea relevantă și modul de calcul al acesteia. Pe baza celor de mai sus, Comisia nu acceptă faptul că măsurile în cauză în favoarea Valencia CF pot fi compatibile în temeiul articolului 106 alineatul (2) din TFUE.

(103) Pentru evaluarea măsurilor de ajutor în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, Comisia a emis o serie de regulamente, cadre, orientări și comunicări privind formele de ajutor și scopurile sectoriale sau orizontale pentru care ajutorul este acordat.

(104) Având în vedere natura măsurilor în discuție și faptul că respectivele cluburi de fotbal s-au confruntat cu dificultăți financiare atunci când a fost acordat ajutorul și că ajutorul a fost acordat cu scopul de a elimina aceste dificultăți, Comisia va evalua dacă criteriile stabilite în Liniile directoare S&R din 2004 s-ar putea aplica, întrucât acestea erau în vigoare la momentul în care măsurile de ajutor în cauză au fost acordate (în 2009, 2010 și 2011) și dacă cele trei cluburi de fotbal pot fi considerate drept întreprinderi aflate în dificultate în temeiul respectivelor linii directoare. În acest sens, Spania consideră că, în cazul în care Comisia ar constata existența ajutorului de stat în cadrul măsurilor 1 și 4, acesta ar fi compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE și, în special, ca ajutor pentru restructurare în temeiul Liniilor directoare S&R din 2004.

([29]) Cauza C-364/90, Italia/Comisia, EU:C:1993:157, punctul 20.
([30]) JO C 83, 7.4.2009, p. 1.

(105) După cum se va arăta mai jos, Comisia constată că măsurile de ajutor care fac obiectul examinării nu pot fi considerate ajutor compatibil în temeiul Liniilor directoare S&R din 2004, deoarece condițiile și principiile conținute în acestea nu sunt îndeplinite.

7.4.1. *Restabilirea viabilității pe termen lung*

(106) În conformitate cu punctul 34 din Liniile directoare S&R din 2004, acordarea ajutorului pentru restructurare trebuie să fie condiționată de punerea în aplicare a planului de restructurare care trebuie aprobat de Comisie în toate cazurile de ajutor individual. La punctul 35 se precizează că planul de restructurare, a cărui durată trebuie să fie cât mai scurtă posibil, trebuie să restabilească viabilitatea pe termen lung a întreprinderii într-o perioadă de timp rezonabilă și pe baza unor presupuneri realiste privind condițiile viitoare de funcționare.

(107) În conformitate cu punctul 36 din Liniile directoare S&R din 2004, planul trebuie să descrie circumstanțele care au condus la dificultățile întreprinderii și să țină seama de situația actuală și de perspectivele pe piață viitoare, cu scenarii care să prezinte ipoteze optimiste, pesimiste și de bază.

(108) Planul trebuie să asigure o cotitură care va permite întreprinderii, după încheierea restructurării, să își acopere toate costurile, inclusiv amortizarea și taxele financiare. Rentabilitatea estimată a capitalului trebuie să fie suficient de ridicată pentru a permite întreprinderii restructurate să concureze pe piață pe baza propriilor forțe (punctul 37).

(109) În cursul procedurii oficiale de investigare, Spania a susținut că decizia de a acorda măsura 1 în favoarea Fundación Valencia s-a bazat pe un plan de viabilitate din mai 2009.

(110) Comisia constată că acest plan de viabilitate nu include scenarii optimiste, pesimiste și de bază sau o analiză a riscurilor care ar putea avea un impact asupra restructurării Valencia CF, de exemplu, efectul diferitelor poziții posibile ocupate de club în clasamentele finale ale campionatelor, variațiile de preț pe piața imobiliară, pe piața sponsorizărilor sau pe piața serviciilor de radiodifuziune, riscuri potențiale în ceea ce privește capacitatea suporterilor de a plăti abonamente sau bilete la meciuri, riscurile de vătămare a jucătorilor, modificări pe piața transferurilor de jucători etc.

(111) În plus, rezultatele financiare prognozate de planul de viabilitate s-au situat sub un nivel care ar putea fi considerat adecvat pentru restabilirea viabilității pe termen lung a Valencia CF. Într-adevăr, astfel cum se demonstrează în tabelul 6 de mai sus, planul de viabilitate din 2009 a prezentat pierderi de exploatare până în anul fiscal care s-a încheiat în iunie 2013, și anume în cei patru ani care au urmat acordării garanției de stat din 2009. În plus, profiturile din exploatare prognozate pentru anii fiscali care s-au încheiat în iunie 2014 și, respectiv, în iunie 2015 se situau la marje foarte scăzute, de 1 % și, respectiv, de 4 %. În final, în ceea ce privește câștigurile clubului înainte de impozitare prognozate până în anul fiscal care s-a încheiat în iunie 2015, aceeași analiză susține rezultatele din exploatare de mai sus, iar rezultatele semnificativ mai mari de 50,5 milioane EUR din anul fiscal încheiat în iunie 2011 și de 154,8 milioane EUR din anul încheiat în iunie 2012 nu sunt reprezentative pentru performanțele financiare ale clubului, ci constituie rezultate extraordinare care decurg din vânzarea de terenuri.

(112) Pe baza celor de mai sus, în ceea ce privește restabilirea viabilității, Comisia concluzionează că impactul diferitelor măsuri nu este cuantificat în mod corespunzător și viabilitatea nu este prevăzută la niveluri adecvate în cadrul unor scenarii diferite. Prin urmare, Comisia consideră că planul de viabilitate, chiar dacă ar fi considerat un plan de restructurare veritabil în sensul Liniilor directoare S&R din 2004, nu a fost complet astfel încât să permită restabilirea viabilității pe termen lung a Valencia CF într-o perioadă rezonabilă.

(113) În ceea ce privește Hercules CF și Elche CF, Comisia observă că nu a fost prezentat niciun plan legat de viabilitatea vreunuia dintre cele două cluburi și, prin urmare, nici în cazul acestor două cluburi nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la punctul 34 din Liniile directoare S&R din 2004.

7.4.2. *Evitarea unor denaturări ilegale ale concurenței (măsuri compensatorii)*

(114) În conformitate cu punctul 38 din Liniile directoare S&R din 2004, trebuie luate măsuri compensatorii pentru a se asigura că efectele negative asupra condițiilor comerciale sunt reduse la minimum. Respectivele măsuri pot cuprinde vinderea activelor, reducerea capacității sau a prezenței pe piață și reducerea barierelor la intrarea pe piețele în cauză (punctul 39).

(115) În acest sens, vânzarea activelor utilizate în activitățile generatoare de pierderi, oricum necesare pentru a restabili viabilitatea, nu vor fi considerate ca reducere de capacitate sau de prezență pe piață atunci când se evaluează măsurile compensatorii (punctul 40).

(116) Spania propune ca măsuri compensatorii pentru Valencia CF vânzarea celor mai valoroși jucători ai clubului (a se vedea considerentul 41 de mai sus). Cu toate acestea, Comisia observă că jucătorii vânduți erau folosiți în activități generatoare de pierderi ale clubului, și anume la participarea la competiții fotbalistice, așadar, respectivele vânzări nu pot fi considerate ca determinând o reducere a capacității sau a performanței în domeniile de activitate profitabile ale clubului Valencia. În plus, Comisia observă că vânzarea jucătorilor menționați mai sus a fost mai degrabă necesară ca măsură de restructurare necesară pentru viabilitatea Valencia CF, astfel cum se sugera, de asemenea, în planul de viabilitate din 2009 al clubului vizat. Într-adevăr, aceste vânzări au fost necesare pentru redresarea clubului, prin creșterea veniturilor și reducerea costurilor ridicate cu jucătorii costisitori. Chiar dacă respectivele vânzări ar putea, în ultimă instanță, să aducă beneficii unui concurent, obiectivul lor principal a fost acela de a permite redresarea clubului Valencia. Prin urmare, acestea nu pot fi considerate ca aducând beneficii concurenților Valencia CF.

(117) În acest context, Comisia consideră că măsurile compensatorii propuse de Spania nu sunt suficiente, în temeiul Liniilor directoare S&R din 2004, pentru a se asigura că efectele negative asupra condițiilor comerciale, care rezultă din acordarea unui ajutor în favoarea Valencia CF, sunt reduse la minimum.

(118) În ceea ce privește Hercules CF și Elche CF, Comisia constată că nu a fost prezentată nicio măsură compensatorie referitoare la vreunul dintre cele două cluburi și, prin urmare, nici în cazul acestora nu este îndeplinită cerința prevăzută la punctul 38 din Liniile directoare S&R din 2004.

7.4.3. *Ajutor limitat la minimum (contribuția proprie)*

(119) În conformitate cu punctul 43 din Liniile directoare S&R din 2004, pentru a limita cuantumul ajutorului la minimul strict al costurilor de restructurare necesare, este nevoie de o contribuție semnificativă la restructurare din resursele proprii ale beneficiarului. Această contribuție poate include vânzarea de active care nu sunt esențiale pentru supraviețuirea întreprinderii sau finanțări externe în condiții de piață.

(120) Contribuția proprie trebuie să fie reală, și anume efectivă, excluzând toate profiturile viitoare, cum ar fi fluxurile de capital (punctul 43 din Liniile directoare S&R din 2004). Evident, contribuția proprie nu trebuie să includă niciun alt ajutor de stat. În cazul companiilor mari precum Valencia CF ([31]), Comisia consideră, de regulă, că o contribuție de cel puțin 50 % din costurile de restructurare este corespunzătoare. Cu toate acestea, în situații excepționale și în caz de dificultate specială, Comisia poate accepta o contribuție mai mică (punctul 44 din Liniile directoare S&R din 2004).

(121) Având în vedere valoarea totală a majorării de capital acordată Valencia CF în 2009, egală cu 92,4 milioane EUR, care poate fi considerată drept cost de restructurare, Spania propune să fie considerate drept contribuție proprie participațiile private din aceasta, care au însumat 18,8 milioane EUR. Totuși, Comisia constată că aceste participații private au fost egale cu 20 % din costurile totale de restructurare. Pe această bază, Comisia consideră că participațiile private din cadrul majorării de capital din 2009 acordată Valencia CF nu sunt suficiente pentru a putea fi acceptate drept contribuție proprie.

(122) În ceea ce privește Hercules CF și Elche CF, Comisia observă că măsurile 2 și 3 au constituit 100 % din sursele financiare ale respectivelor injecții de capital în aceste cluburi și, prin urmare, nu a existat o participație privată în cadrul acestor măsuri.

(123) Prin urmare, Comisia consideră că cerințele prevăzute la punctul 43 din Liniile directoare S&R din 2004 nu au fost îndeplinite.

([31]) În conformitate cu Recomandarea Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36), categoria microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii („IMM-uri") este formată din întreprinderi care au sub 250 de angajați și a căror cifră anuală de afaceri nu depășește 50 de milioane EUR și/sau un bilanț anual total care nu depășește 43 de milioane EUR. De asemenea, datele utilizate pentru calcularea numărului de angajați și a cuantumurilor financiare sunt datele aferente ultimei perioade contabile aprobate și se calculează anual. În cazul de față, în cele mai recente perioade contabile aprobate înainte de acordarea măsurilor 1 și 2, Valencia CF a avut o cifră de afaceri anuală de 99,4 milioane EUR în exercițiul financiar încheiat în iunie 2008 și de 82,4 milioane EUR în exercițiul financiar încheiat în iunie 2009. Prin urmare, Valencia CF a depășit unul dintre pragurile sub care o întreprindere este considerată IMM.

7.4.4. *Principiul „prima și ultima dată”*

(124) În cele din urmă, ajutorul trebuie să respecte punctul 72 din Liniile directoare S&R din 2004, care prevede că o întreprindere care a primit ajutor pentru salvare și pentru restructurare în ultimii zece ani nu este eligibilă pentru ajutorul pentru salvare sau restructurare (principiul „prima și ultima dată”). În ceea ce privește Valencia CF, care a beneficiat de măsurile 1 și 4, Spania afirmă că măsura 4 reprezintă numai o majorare a garanției existente cu 6 milioane EUR și, prin urmare, nu poate fi considerată o garanție nouă și, astfel, ajutor de stat nou în favoarea Valencia CF. Cu toate acestea, Comisia observă că respectiva majorare din 2010 menționată mai sus a garanției de stat existente din 2009 nu a fost prevăzută sau programată de la început, când a fost acordată garanția de stat din 2009, însă a avut un caracter ad-hoc, deoarece a fost acordată pentru a acoperi dobânzile în mod neașteptat neplătite din 26 august 2010 la împrumutul garantat (a se vedea considerentul 10 de mai sus). Prin urmare, Comisia consideră că măsura 4 constituie o garanție de stat nouă acordată pentru Valencia CF și este separabilă de măsura 1. Având în vedere că Valencia CF a beneficiat de două ori de ajutorul pentru restructurare într-o perioadă de 10 ani, și anume în 2009 și 2010, când a primit garanția de stat din 2009 și majorarea din 2010 a garanției anterioare (din 2009), Comisia concluzionează că principiul „prima și ultima dată” nu este respectat în ceea ce privește măsura 4 acordată pentru Valencia CF.

7.5. **Concluzie**

(125) Având în vedere cele de mai sus, Comisia constată că garanția de stat din 2009 și majorarea acesteia din 2010 acordată pentru Valencia CF, garanția de stat din 2011 acordată pentru Hercules CF și garanția de stat din 2011 acordată pentru Elche CF au fost acordate cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din TFUE. De asemenea, Comisia consideră că măsurile nu respectă condițiile impuse de Liniile directoare S&R din 2004. Prin urmare, Comisia consideră că ajutorul nu este compatibil cu piața internă.

7.6. **Recuperarea ajutorului**

(126) În conformitate cu TFUE și cu jurisprudența consacrată a Curții de Justiție, Comisia are competența de a decide că statul membru în cauză trebuie să anuleze sau să modifice ajutorul atunci când se constată că acesta este incompatibil cu piața internă ([32]). De asemenea, Curtea a susținut în mod consecvent că obligația impusă unui stat membru de a anula măsura de ajutor considerată de Comisie ca fiind incompatibilă cu piața internă are rolul de a restabili situația existentă anterior ([33]). În acest context, Curtea a stabilit că acest obiectiv este atins după ce beneficiarul rambursează sumele care i-au fost acordate cu titlu de ajutor ilegal, pierzând astfel avantajul pe care l-a avut față de concurenții săi de pe piață, și după ce situația existentă înainte de plata ajutorului este restabilită ([34]).

(127) În conformitate cu jurisprudența, articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului ([35]) prevede că „atunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar […]”.

(128) Astfel, având în vedere că măsurile în cauză nu au fost notificate Comisiei, cu încălcarea articolului 108 din TFUE și că, prin urmare, sunt considerate ajutoare ilegale și incompatibile, acestea trebuie recuperate în vederea restabilirii situației care exista pe piață înainte de acordarea lor. Recuperarea ar trebui să acopere intervalul de timp cuprins între data la care beneficiarul a obținut avantajul, și anume atunci când ajutoarele au fost puse la dispoziția beneficiarului, și data recuperării efective, iar sumele care trebuie recuperate ar trebui să fie purtătoare de dobândă până la recuperarea efectivă.

(129) Comisia observă că Valencia CF a susținut că [a se vedea considerentul 41 litera (b) de mai sus], deoarece dreptul de proprietate asupra Valencia CF a fost transferat în contextul unei proceduri de licitație deschisă și competitivă, elementul de ajutor (dacă există) s-ar fi reflectat în prețul pieței și ar fi fost inclus în prețul de achiziție și că, prin urmare, vânzătorul acțiunilor este cel care păstrează beneficiul ajutorului. Potrivit Valencia CF, având în vedere cele de mai sus, cuantumul ajutorului oferit prin garanția de stat ar fi recuperat de la vânzător, și anume Fundación Valencia.

(130) Comisia consideră, astfel cum se explică în considerentele 47-48 de mai sus, că, întrucât clubul este cel care a beneficiat, în cele din urmă, de măsurile 1 și 4, odată cu vânzarea din 2014, ajutorul a fost transferat și la noul proprietar al Valencia CF.

([32]) A se vedea cauza C-70/72, Comisia/Germania, EU:C:1973:87, punctul 13.
([33]) A se vedea cauzele conexate C-278/92, C-279/92 și C-280/92, Spania/Comisia, EU:C:1994:325, punctul 75.
([34]) A se vedea cauza C-75/97, Belgia/Comisia, EU:C:1999:311, punctele 64-65.
([35]) Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 248, 24.9.2015, p. 9).

(131) Comisia observă că Elche CF și Hercules CF fac în prezent obiectul unor proceduri colective de insolvență (a se vedea considerentele 18 și 20 de mai sus). Conform jurisprudenței confirmate, faptul că beneficiarul este insolvabil sau face obiectul unei proceduri de faliment nu are niciun efect asupra obligației acestuia de a rambursa ajutorul ilegal și incompatibil ([36]).

8. **CONCLUZIE**

(132) Comisia a ajuns la concluzia că Spania a pus în aplicare în mod ilegal ajutor în valoare de 30,212 milioane EUR, cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din TFUE, sub următoarele forme:

(a) garanția de stat din 2009 acordată de către IVF pentru achiziționarea de acțiuni în cadrul Valencia CF;

(b) garanția de stat din 2010 acordată de către IVF pentru achiziționarea de acțiuni în cadrul Hercules CF;

(c) garanția de stat din 2011 acordată de către IVF pentru achiziționarea de acțiuni în cadrul Elche CF;

(d) majorarea din 2010 a garanției de stat din 2009 acordată de IVF pentru a acoperi o majorare a împrumutului din 2009 existent pentru achiziționarea de acțiuni în cadrul Valencia CF.

(133) Comisia conchide că Spania nu a acordat un ajutor nou prin plata garanțiilor de stat din 2013 în valoare de 4,9 milioane EUR acordate de către IVF pentru Valencia CF.

(134) Ajutorul nu este compatibil cu piața internă, întrucât nu poate fi autorizat ca ajutor pentru restructurare sau orice alt tip de ajutor.

(135) Sumele care trebuie recuperate sunt: 20,381 milioane EUR de la Valencia CF, 6,143 milioane EUR de la Hercules CF și 3,688 milioane EUR de la Elche CF,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Următoarele măsuri constituie ajutor de stat care a fost pus în aplicare în mod ilegal de către Spania, cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și sunt incompatibile cu piața internă:

Măsura 1

Garanția de stat acordată de IVF la 5 noiembrie 2009 pentru un împrumut bancar contractat de Fundación Valencia pentru subscrierea de acțiuni în cadrul Valencia CF, în contextul majorării capitalului Valencia CF în valoare de 19,193 milioane EUR.

Măsura 2

Garanția de stat acordată de IVF la 26 iulie 2010 pentru un împrumut bancar contractat de Fundación Hercules pentru subscrierea de acțiuni în cadrul Hercules CF, în contextul majorării capitalului Hercules CF în valoare de 6,143 milioane EUR.

Măsura 3

Garanția de stat acordată de IVF la 17 februarie 2011 pentru două împrumuturi bancare contractate de Fundación Elche pentru subscrierea de acțiuni în cadrul Elche CF, în contextul majorării capitalului Elche CF în valoare de 3,688 milioane EUR.

Măsura 4

Majorarea acordată de IVF la 10 noiembrie 2010 pentru Fundación Valencia în valoare de 1,188 milioane EUR pentru a acoperi întârzierile la plata creanțelor, a dobânzilor și a costurilor aferente împrumutului garantat prin măsura 1.

([36]) Cauza C-42/93, Spania/Comisia („Merco”), EU:C:1994:326.

Articolul 2

(1) Spania recuperează ajutorul incompatibil acordat, astfel cum se menționează la articolul 1, de la Valencia CF pentru măsurile 1 și 4, de la Hercules CF pentru măsura 2 și de la Elche CF pentru măsura 3.

(2) Sumele care urmează să fie recuperate sunt purtătoare de dobândă începând de la data la care au fost puse la dispoziția beneficiarilor până la recuperarea lor efectivă.

(3) Dobânda se calculează pe o bază compusă, în conformitate cu capitolul V din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei ([37]) și cu Regulamentul (CE) nr. 271/2008 al Comisiei ([38]) de modificare a Regulamentul (CE) nr. 794/2004.

(4) Spania anulează toate plățile restante din ajutorul menționat la articolul 1, începând cu data adoptării prezentei decizii.

Articolul 3

(1) Recuperarea ajutorului menționat la articolul 1 este imediată și efectivă.

(2) Spania asigură punerea în aplicare a prezentei decizii în termen de patru luni de la data notificării acesteia.

Articolul 4

(1) În termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, Spania prezintă următoarele informații:

(a) valoarea totală (principalul și dobânzile aplicabile recuperării) care urmează să fie recuperată de la fiecare beneficiar;

(b) o descriere detaliată a măsurilor deja adoptate și a celor planificate în vederea respectării prezentei decizii;

(c) documente care să demonstreze că beneficiarii au fost somați să ramburseze ajutorul.

(2) Spania informează Comisia cu privire la progresul măsurilor naționale adoptate în vederea punerii în aplicare a prezentei decizii până la finalizarea recuperării ajutorului menționat la articolul 1. Spania transmite imediat, la simpla solicitare a Comisiei, informații privind măsurile care au fost deja adoptate și cele planificate în vederea respectării prezentei decizii. De asemenea, acesta furnizează informații detaliate privind cuantumul ajutorului și dobânda aplicabilă recuperării deja primite de la beneficiari.

Articolul 5

Prezenta decizie se adresează Regatului Spaniei.

Adoptată la Bruxelles, 4 iulie 2016.

Pentru Comisie
Margrethe VESTAGER
Membru al Comisiei

([37]) Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2015/1589 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 140 30.4.2004, p. 1).

([38]) Regulamentul (CE) nr. 271/2008 al Comisiei din 30 ianuarie 2008 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 794/2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 82, 25.3.2008, p. 1).